

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

NÁVRH METODIKY IMPLEMENTACE IFRS 13 VE VYBRANÉ ÚČETNÍ JEDNOTCE A ZHODNOCENÍ DOPADU OCENĚNÍ REÁLNU HODNOTOU NA UKAZATELE VÝKONNOSTI

DRAFT METHODOLOGY FOR THE IMPLEMENTATION OF IFRS 13 IN THE SELECTED ACCOUNTING ENTITY
AND EVALUATION OF THE IMPACT OF FAIR VALUE VALUATION ON SPECIFIC PERFORMANCE

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Kristýna Pančušková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Zuzana Křížová, Ph.D.

BRNO 2023

Zadání diplomové práce

Ústav:	Ústav financí
Studentka:	Bc. Kristýna Pančušková
Vedoucí práce:	Ing. Zuzana Křížová, Ph.D.
Akademický rok:	2022/23
Studijní program:	Účetnictví a finanční řízení podniku

Garantka studijního programu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává diplomovou práci s názvem:

Návrh metodiky implementace IFRS 13 ve vybrané účetní jednotce a zhodnocení dopadu ocenění reálnou hodnotou na ukazatele výkonnosti

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod

Cíle práce, metody a postup zpracování

Teoretická východiska práce v oblasti vykazování účetních informací v různých systémech s důrazem na konvergenční procesy

Analýza zobrazení ekonomických jevů v účetních výkazech vybraných společností vykazujících podle IFRS

Posouzení ocenění reálnou hodnotou a jeho dopadů na relevantnost informací zveřejňovaných v účetních závěrkách a vybrané ukazatele výkonnosti

Návrh nových interních účetních postupů nebo modifikace stávajících v oblasti vykazování ocenění reálnou hodnotou

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem práce je vytvoření metodiky ocenění dlouhodobého majetku reálnou hodnotou, vyhodnocení jeho dopadů na relevantnost informací zveřejňovaných v účetních závěrkách a na vybrané ukazatele výkonnosti.

Základní literární prameny:

DVOŘÁKOVÁ, Dana. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. 6. aktualizované a doplněné vydání. Brno: BizBooks, 2022. ISBN 978-80-265-1085-7.

FICBAUER, Jiří. Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. Brno: CERM, 2016. ISBN 978-80-214-5390-6.

JÍLEK, Josef. Hlavní účetní systémy: IFRS a US GAAP. Praha: GRADA, 2018. ISBN 978-80-247-2774-5.

MELVILLE, Alan. International Financial Reporting: A Practical Guide. 6th edition. Harlow: Pearson, 2017. ISBN 9781292200743.

NOBES, Christopher and Robert PARKER. Comparative International Accounting. 14th edition. Harlow: Pearson, 2020. ISBN 9781292296463.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2022/23

V Brně dne 5.2.2023

L. S.

---

prof. Ing. Mária Režňáková, CSc.
garantka

---

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou oceňování dlouhodobého majetku reálnou hodnotou podle IFRS 13. Cílem diplomové práce je vytvoření metodiky ocenění dlouhodobého majetku reálnou hodnotou a zhodnocení jeho dopadů na relevantnost informací zveřejňovaných v účetních závěrkách a na vybrané ukazatele výkonnosti.

Klíčová slova

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, IAS/IFRS, reálná hodnota, oceňování dlouhodobého majetku

Abstract

The diploma thesis deals with the issue of valuation of fixed assets at fair value according to IFRS 13. The aim of the thesis is to create a methodology for valuation of fixed assets at fair value and evaluate its impact on the relevance of information published in financial statements and on selected performance indicators.

Keywords

International Financial Reporting Standards, IAS/IFRS, fair value, valuation of fixed assets

Bibliografická citace

PANČUŠKOVÁ, Kristýna. *Návrh metodiky implementace IFRS 13 ve vybrané účetní jednotce a zhodnocení dopadu ocenění reálnu hodnotou na ukazatele výkonnosti* [online]. Brno, 2023 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/152678>. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Ing. Zuzana Křížová, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 15. 5. 2023

Bc. Kristýna Pančušková

autor

Obsah

Úvod	7
Cíle práce, metody a postup zpracování.....	9
1 Teoretická východiska práce	11
1.1 Mezinárodní harmonizace účetnictví.....	11
1.1.1 Hlavní účetní systémy ve světě.....	11
1.1.2 Konvergence IFRS a US GAAP.....	12
1.1.3 Harmonizace účetnictví v Evropské unii.....	14
1.1.4 Akceptování IFRS v České republice.....	15
1.2 Účetnictví dle české účetní legislativy.....	16
1.2.1 Předmět a rozsah vedení účetnictví	16
1.2.2 Obecné účetní zásady.....	16
1.2.3 Účetní závěrka dle ZoÚ	17
1.3 Oceňování dle české účetní legislativy.....	19
1.3.1 Způsoby oceňování dle ZoÚ.....	19
1.3.2 Metody oceňování dle vyhlášky č. 500/2002 Sb.	21
1.4 Mezinárodní standardy účetního výkaznictví.....	22
1.4.1 Orgány podílející se na tvorbě a schvalování IFRS.....	22
1.4.2 Koncepční rámec finančního výkaznictví.....	23
1.4.3 Cíle obecného účetního výkaznictví.....	23
1.4.4 Kvalitativní vlastnosti účetních informací.....	24
1.4.5 Účetní závěrka dle IFRS	26
1.4.6 Prvky účetní závěrky	26
1.5 Oceňování dle IFRS.....	27
1.5.1 Faktory relevantní při volbě oceňovací báze	28
1.5.2 Historická cena	29

1.5.3	Současná hodnota	30
1.6	IFRS 13 Ocenění reálnou hodnotou	31
1.6.1	Oceňování reálnou hodnotou	32
1.6.2	Techniky ocenění reálnou hodnotou.....	34
1.6.3	Zveřejnění informací o ocenění reálnou hodnotou	37
1.6.4	Postup určení reálné hodnoty.....	38
1.6.5	Standardy související s IFRS 13	38
2	Analýza zobrazení ekonomických jevů v účetních výkazech vybrané společnosti.....	40
2.1	Charakteristika společnosti	40
2.2	Interní směrnice upravující dlouhodobý majetek	41
2.2.1	Definice a kategorie dlouhodobého majetku	41
2.2.2	Metody pořizování a oceňování dlouhodobého majetku.....	41
2.2.3	Odpisování dlouhodobého majetku	42
2.3	Rozvaha společnosti	43
2.4	Přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu	44
2.4.1	Pozemky	45
2.4.2	Budovy.....	46
2.4.3	Samostatné movité věci	53
2.5	Rozvaha společnosti po přecenění aktiv na reálnou hodnotu	59
3	Posouzení přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu	61
3.1	Dopad přecenění na náklady společnosti.....	61
3.2	Dopad přecenění na vybrané ukazatele finanční výkonnosti.....	62
3.2.1	Horizontální analýza	62
3.2.2	Vertikální analýza	63
3.2.3	Analýza poměrových ukazatelů.....	65

3.3	Dopad přecenění na kvalitativní vlastnosti účetních informací.....	70
4	Návrh metodiky ocenění dlouhodobého hmotného majetku reálnou hodnotou a doporučení k aplikaci modelu přecenění.....	71
	Závěr	75
	Seznam použitých zdrojů	76
	Seznam grafů.....	78
	Seznam tabulek	79
	Seznam použitých zkratek	82

Úvod

Hlavním účelem účetních standardů, ať už národních nebo mezinárodních, je odstranit nebo alespoň snížit rozdíly v účetní praxi a tím zavést do účetního výkaznictví určitou míru jednotnosti. Účetní standardy obvykle stanovují požadavky na prvotní zaúčtování, oceňování, vykazování a zveřejňování transakcí a dalších účetních případů v účetní závěrce. Hlavními výhodami této standardizace jsou věrná reprezentace a srovnatelnost. Když jsou sestavovatelé účetních závěrek povinni dodržovat soubor účetních standardů, je pravděpodobnější, že informace uvedené ve výkazech budou věrně zobrazovat finanční výkonnost a finanční situaci příslušné účetní jednotky. Účetní standardy pomáhají zajistit, aby finanční výkaznictví nebylo předpojaté a aby praktikování „kreativního účetnictví“ bylo zakázáno. Je důležité, aby uživatelé měli možnost porovnávat finanční výkazy účetní jednotky v průběhu času tak, aby identifikovali trendy v její finanční výkonnosti a finanční pozici. Je také důležité, aby uživatelé měli možnost porovnat finanční výkazy různých společností a byli podle nich schopni posoudit jejich silné a slabé stránky. Taková srovnání nebudou mít význam, pokud nebudou všechny příslušné účetní závěrky sestaveny na konzistentním základě, tak jako by tomu bylo při dodržování účetních standardů.

Reálná hodnota, která je používána pro oceňování dle mezinárodních standardů účetního výkaznictví, je částka, za kterou by mohlo být aktivum nebo závazek směřeno mezi informovanými a ochotnými stranami v transakci za obvyklých tržních podmínek. Je to odhad tržní hodnoty aktiva nebo závazku na základě aktuálních tržních podmínek a s ohledem na předpoklady účastníků trhu provedený vykazující účetní jednotkou. IFRS vyžadují, aby určitá aktiva a závazky byly oceněny reálnou hodnotou, především ty, které jsou drženy za účelem obchodování a ty, pro které je reálná hodnota jediným spolehlivým měřítkem. Oceňování reálnou hodnotou je obvykle založeno na tržních cenách, jsou-li k dispozici, nebo na jiných oceňovacích technikách, které využívají pozorovatelné vstupy, jako jsou nedávné transakce nebo tržní údaje. IFRS také poskytuje návod, jak oceňovat reálnou hodnotu v situacích, kdy tržní ceny nejsou snadno dostupné, např. při oceňování nefinančních aktiv nebo závazků, pro které není k dispozici aktivní trh. V takových případech lze reálnou hodnotu odhadnout pomocí technik, jako je analýza diskontovaných peněžních toků, tržní násobky nebo ocenění nezávislými odborníky.

Celkově má koncept reálné hodnoty poskytnout objektivnější a transparentnější metodu oceňování aktiv nebo závazků a podpořit konzistentnost účetního výkaznictví v různých účetních jednotkách a odvětvích.

Cíle práce, metody a postup zpracování

Diplomová práce se zabývá problematikou oceňování dlouhodobého majetku reálnou hodnotou podle IFRS 13. Cílem diplomové práce je vytvoření metodiky ocenění dlouhodobého majetku reálnou hodnotou a zhodnocení jeho dopadů na relevantnost informací zveřejňovaných v účetních závěrkách a na vybrané ukazatele výkonnosti.

První kapitola se zabývá teorií v oblasti různých účetních systémů, která představuje východisko pro následující části práce. Prvním bodem je mezinárodní harmonizace účetnictví, prostřednictvím které se mezinárodní účetní organizace, které vytváří mezinárodní účetní standardy, snaží dosáhnout větší mezinárodní srovnatelnosti a konzistence ve finančním výkaznictví. Dalším bodem je úprava účetnictví a oceňování podle české účetní legislativy, zejména podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a prováděcí vyhlášky č. 500/2002 Sb., k některým ustanovením zákona o účetnictví, a nakonec úprava účetnictví a oceňování podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví, kde je větší pozornost věnována oceňování reálnou hodnotou podle IFRS 13.

Ve druhé kapitole je provedena analýza účetních výkazů vybrané společnosti. Vedení společnosti, jejíž účetní výkazy byly pro zpracování diplomové práce použity, si přeje, aby společnost zůstala v anonymitě, proto jsou o ní zde uvedeny pouze některé základní údaje. Tato část dále obsahuje informace získané z interní směrnice společnosti, která upravuje účetní postupy při pořizování, oceňování a odpisování dlouhodobého majetku. Následně je na vybrané položky aktiv aplikován model přecenění nefinančních aktiv na reálnou hodnotu.

Třetí kapitola zhodnocuje dopad ocenění reálnou hodnotou na kvalitativní vlastnosti vykazovaných účetních informací a na vybrané ukazatele finanční výkonnosti zvolené společnosti. V rámci finanční analýzy je provedena horizontální a vertikální analýza rozvahových položek ovlivněných přeceněním vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu, kde je sledována změna jejich hodnot a struktury. Dále jsou zde sledovány změny hodnot vybraných poměrových ukazatelů, které byly přeceněním ovlivněny. Přecenění má dopad na hodnoty ukazatelů aktivity, zadluženosti a rentability. Dalším bodem je srovnání metody ocenění pořizovací cenou a metody ocenění reálnou hodnotou z hlediska kvalitativních vlastností vykazovaných účetních informací.

Poslední kapitola nabízí návrh účetních postupů v oblasti vykazování ocenění reálnou hodnotou v souladu s IFRS 13 a doporučení k aplikaci modelu přecenění.

1 Teoretická východiska práce

První kapitola diplomové práce obsahuje teoretická východiska práce v oblasti vykazování účetních informací v různých účetních systémech s důrazem na konvergenční procesy. Se záměrem vytvoření širšího kontextu se první část teorie zaměřuje na mezinárodní harmonizaci účetnictví a proces konvergence hlavních světových účetních systémů. Dále rozebírá účetnictví dle české účetní legislativy a dle mezinárodních standardů účetního výkaznictví se zaměřením na účetní zásady, sestavování účetní závěrky a oceňování prováděné dle těchto rozdílných souborů účetních pravidel. Poslední část teoretické části je věnována standardu IFRS 13 upravujícímu oceňování reálnou hodnotou, na které je zaměřena analytická část diplomové práce.

1.1 Mezinárodní harmonizace účetnictví

Tato podkapitola pojednává o mezinárodní harmonizaci účetnictví. Popisuje dva hlavní světové účetní systémy US GAAP a IFRS, ze kterých vycházejí národní účetní systémy jednotlivých států, a proces jejich konvergence neboli sbližování, který je významným faktorem určujícím vývoj mezinárodní harmonizace účetnictví.

1.1.1 Hlavní účetní systémy ve světě

US GAAP – United States Generally Accepted Accounting Principles (americké všeobecně uznávané účetní principy) jsou určeny pro nevládní i vládní jednotky v USA. US GAAP pro nevládní jednotky jsou určeny pro nevládní podnikatelské subjekty a neziskové organizace, zejména pro americké emitenty veřejně obchodovaných (kótovaných) cenných papírů. Účetní závěrky těchto podniků jsou povinně zveřejňovány.

IFRS – International Financial Reporting Standards (mezinárodní standardy finančního výkaznictví) jsou určeny pro podnikatelské subjekty v EU i v jiných státech světa. Mohou je ale používat také nepodnikatelské subjekty. V EU jsou primárně určeny pro emitenty cenných papírů, které byly přijaty k obchodování na regulovaném trhu kteréhokoli členského státu EU, s tím, že tyto subjekty své účetní závěrky povinně zveřejňují.¹

---

¹ JÍLEK, Josef. *Hlavní účetní systémy: IFRS a US GAAP*. s. 15.

US GAAP a IFRS odlišuje jeden zásadní rozdíl. US GAAP jsou založeny na podrobných pravidlech. Je v nich detailně popsáno, jak obecné zásady v praxi interpretovat a použít. To zajišťuje vysokou úroveň srovnatelnosti účetních závěrek a snížení potřeby interpretace standardů účetními a daňovými poradci, auditory či právníky. Účetní závěrky sestavené podle US GAAP jsou proto důvěryhodné pro investory a investiční analytiku.

Zatímco IFRS jsou založeny na obecných zásadách a jsou podstatně méně obsáhlé než US GAAP, z čehož vyplývají problémy s jejich interpretací a použitím. To znamená nižší úroveň srovnatelnosti účetních závěrek a zvýšení potřeby služeb účetních a daňových poradců, auditorů a právníků. Účetní závěrky sestavené podle IFRS jsou tak pro investory a investiční analytiku, oproti těm sestaveným podle US GAAP, méně důvěryhodné.²

Další rozdíl mezi těmito hlavními účetními systémy spočívá v jejich působnosti. US GAAP jsou určeny pro nevládní a vládní jednotky, zatímco IFRS jsou určeny pro podnikatelské jednotky, avšak mohou je používat také nepodnikatelské jednotky. Pro vládní jednotky jsou vydávány standardy IPSAS – International Public Sector Accounting Standards (mezinárodní účetní standardy pro veřejný sektor).

1.1.2 Konvergence IFRS a US GAAP

Liberalizace trhů byla hlavním rysem posledních desetiletí. Argumenty pro a proti povolení soutěže mezi dvěma nebo více soubory regulací byly zkoumány u různých témat, nikoliv však v oblasti účetnictví. Konkurence by mohla umožnit testování a vylepšování alternativních řešení. Může také chránit před diktátorským regulačním chováním a neefektivní byrokracií. Mezinárodní koordinace by však mohla snížit neefektivitu způsobenou tím, že společnosti musí fungovat podle různých pravidel různých jurisdikcí, a mohla by také snížit pravděpodobnost soutěže mezi jurisdikcemi o přilákání společností zaváděním co nejvolnějších pravidel.³

Proces konvergence IFRS a US GAAP představuje harmonizaci účetních standardů na celosvětové úrovni a směřuje k dosažení jednotnosti a srovnatelnosti těchto standardů. Tento proces je uskutečňován v rámci spolupráce Rady pro mezinárodní účetní standardy

---

² JÍLEK, Josef. *Hlavní účetní systémy: IFRS a US GAAP*. s. 16.

³ NOBES, Christopher and Robert PARKER. *Comparative International Accounting. 14th edition*. s. 137

(IASB) a Rady pro standardy finančního účetnictví (FASB) (dále jen „Rady“). V roce 2002 uzavřely Rady Memorandum o porozumění neboli Norwalskou dohodu, která byla prvním krokem k formalizaci jejich spolupráce. Proces konvergence je prováděn prostřednictvím krátkodobých a dlouhodobých projektů Rad. V tabulkách níže jsou uvedeny dotčené oblasti. První tabulka uvádí zaměření samostatných projektů Rad.⁴

Tab. 1: Samostatné projekty IASB a FASB⁵

Krátkodobé projekty IASB	Krátkodobé projekty FASB
výpůjční náklady společná uspořádání vykazování podle segmentů státní dotace	možnost oceňování finančních nástrojů reálnou hodnotou investice do nemovitostí následné události výzkum a vývoj

Druhá tabulka uvádí oblasti, na které se zaměřují společné projekty Rad.

Tab. 2: Společné projekty IASB a FASB⁶

Krátkodobé projekty IASB a FASB	Dlouhodobé projekty IASB a FASB
testování na snížení hodnoty daně ze zisku	koncepční rámec podnikové kombinace konsolidace oceňování reálnou hodnotou rozlišení závazků a vlastního kapitálu zveřejňování účetních výkazů zaměstnanecké požitky po skončení pracovního poměru (včetně penzí) uznávání výnosů odúčtování finanční nástroje nehmotná aktiva leasingy

⁴ Memorandum of Understanding. The Norwalk Agreement. Dostupné z: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/around-the-world/mous/norwalk-agreement-2002.pdf>

⁵ BOHUŠOVÁ, Hana. *Konvergence IFRS a US GAAP v oblasti výpůjčních nákladů*. s. 24. Dostupné z: <https://acta.mendelu.cz/pdfs/acu/2009/03/02.pdf>

⁶ BOHUŠOVÁ, Hana. *Konvergence IFRS a US GAAP v oblasti výpůjčních nákladů*. s. 25. Dostupné z: <https://acta.mendelu.cz/pdfs/acu/2009/03/02.pdf>

1.1.3 Harmonizace účetnictví v Evropské unii

Nástrojem harmonizace účetnictví v rámci EU jsou směrnice Rady EU, které jsou pro její členy závazné a každý stát je musí implementovat do své legislativy. Zásadními dokumenty regulujícími účetnictví v EU jsou čtvrtá směrnice Rady 78/660/EHS, o ročních účetních závěrkách některých forem společností, sedmá směrnice Rady 83/349/EHS, o konsolidovaných účetních závěrkách a osmá směrnice Rady 84/253/EHS, o schvalování osob pověřených prováděním povinného auditu účetních dokumentů.

Čtvrtá směrnice řeší úpravu účetních výkazů velkých a středních kapitálových společností. Cílem této směrnice je zajistit srovnatelnost alespoň v základních bodech účetních výkazů.⁷ Sedmá směrnice se zabývá úpravou účetních výkazů skupiny podniků, které sestavují konsolidovanou účetní závěrku.⁸ Osmá směrnice upravuje minimální požadavky pro výkon činnosti auditora. Jejím cílem je sjednocení požadavků na profesi auditora tak, aby mohli působit v rámci celé EU.⁹

V roce 2000 byla vyhlášena nová harmonizační strategie EU, která obsahovala zásadní koncepční změnu. Za nástroj regulující účetnictví v EU byly zvoleny IFRS. Původně bylo použití IFRS k sestavování účetních závěrek pouze umožněno, nová strategie však sestavování konsolidovaných účetních závěrek společností registrovaných na evropských burzách cenných papírů v souladu s IFRS přímo vyžaduje. Postupná aplikace IFRS byla provedena následujícími právními dokumenty:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/65/ES, kterou se mění směrnice o pravidlech oceňování pro roční účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky některých forem společností, bank a ostatních finančních institucí, která upravuje oceňování finančních nástrojů reálnou hodnotou,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady ES 1606/2002, o uplatňování Mezinárodních účetních standardů, které zakládá povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku v souladu s IFRS pro společnosti registrované na burzách cenných papírů, a také

---

⁷ Čtvrtá směrnice Rady 78/660/EHS, o ročních účetních závěrkách některých forem společností.

⁸ Sedmá směrnice Rady 83/349/EHS, o konsolidovaných účetních závěrkách.

⁹ Osmá směrnice Rady 84/253/EHS, o schvalování osob pověřených prováděním povinného auditu účetních dokumentů.

možnost rozšíření používání IFRS na neregistrované společnosti a na individuální závěrku v závislosti na národní legislativě,

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/51/ES, kterou se mění směrnice o ročních účetních závěrkách a konsolidovaných účetních závěrkách některých forem společností, bank a jiných finančních institucí a pojišťoven, která obsahuje rozhodnutí, že novelizované účetní směrnice zabezpečují soulad mezi závěrkou sestavenou podle směrnic a podle IFRS,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady ES 1725/2002, o přijetí určitých mezinárodních účetních standardů v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady ES 1606/2002, jehož vydáním bylo stvrzeno používání IFRS.¹⁰

Vydáním nové směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU, o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS, došlo fakticky ke sloučení a nahrazení čtvrté a sedmé účetní směrnice.¹¹

1.1.4 Akceptování IFRS v České republice

Rámec pro akceptování IFRS v EU vytvořilo nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1606/2002. Nařízení vyžaduje, aby členské státy nařídily používání IFRS pro účely sestavování konsolidované účetní závěrky emitentů cenných papírů. Nařízení ovšem také umožňuje, aby členské státy povolily anebo nařídily používání IFRS pro sestavování účetní závěrky také v jiných případech. V ČR účetní závěrku podle IFRS sestavují

- účetní jednotky, které mají tuto povinnost v případě individuální účetní závěrky (§ 19a odst. 1 ZoÚ),
- účetní jednotky, které mají tuto možnost v případě individuální účetní závěrky (§ 19a odst. 7 a 8 ZoÚ; částečně i v případě pomnutí podmínek pro vykazování dle IFRS),
- některé účetní jednotky, které sestavují konsolidovanou účetní závěrku podle § 23a ZoÚ.¹²

¹⁰ DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. s. 18.

¹¹ DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. s. 19.

¹² § 19a a §23a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

1.2 Účetnictví dle české účetní legislativy

Účetnictví vedou české účetní jednotky dle českých účetních předpisů, které zahrnují zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen „ZoÚ“), prováděcí vyhlášky k ZoÚ a české účetní standardy. České účetní předpisy musejí být ve shodě se směrnicemi EU.

1.2.1 Předmět a rozsah vedení účetnictví

Účetní jednotky účtují o stavu a pohybu aktiv a pasiv, o nákladech a výnosech a výsledku hospodaření, a to v období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí, tj. účetní období, v souladu s účetními metodami uvedenými v prováděcí vyhlášce č. 500/2002 Sb. Tato vyhláška dále stanoví směrnou účtovou osnovu, náležitosti a obsahové vymezení účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky. Vyhláška č. 383/2009 Sb. dále určí podmínky předávání a přebírání účetních záznamů.¹³

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v plném rozsahu. Výjimkou jsou malé a mikro účetní jednotky, které nepodléhají auditu, příspěvkové organizace, rozhodne-li tak jejich zřizovatel, a také některé právnické osoby, které nejsou obchodními korporacemi (neboli nebyly založeny za účelem podnikání). Tyto vedou účetnictví v zjednodušeném rozsahu.¹⁴

1.2.2 Obecné účetní zásady

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví správně, úplně, průkazným způsobem, srozumitelně, přehledně a způsobem, který zaručuje trvalost účetních záznamů.¹⁵ Účetní zásady vycházejí ze znění ZoÚ. Zásadním požadavkem těchto zásad je reálné zobrazení ekonomiky dané účetní jednotky. Tvoří je zejména

- *„zásada věrného a poctivého zobrazení;*
- *zásada účetní jednotky;*
- *zásada neomezeného trvání účetní jednotky;*
- *zásada vykazování v peněžních jednotkách;*

¹³ § 2 a § 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

¹⁴ § 9 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

¹⁵ § 8 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

- *zásada zjišťování výsledku hospodaření v pravidelných intervalech;*
- *zásada nezávislosti účetních období (akruální princip);*
- *zásada stálosti metod (konzistence);*
- *zásada významnosti (materiality);*
- *zásada zákazu kompenzace;*
- *zásada opatrnosti;*
- *princip podvojnosti;*
- *princip souvztažnosti;*
- *princip dokumentace;*
- *bilanční princip;*
- *bilanční kontinuita.*¹⁶

1.2.3 Účetní závěrka dle ZoÚ

Účetní závěrka je celek skládající se z rozvahy, která obsahuje položky aktiv a pasiv, výkazu zisku a ztráty, který obsahuje náklady, výnosy a výsledek hospodaření, a přílohy, která konkretizuje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Obchodní společnosti zahrnují do účetní závěrky také přehled o peněžních tocích, který informuje o peněžních příjmech a výdajích běžného roku a člení se na provozní, investiční a finanční činnost, a přehled o změnách vlastního kapitálu, který rozvádí pasivní položku rozvahy nazývanou vlastní kapitál a zobrazuje jeho změnu v běžném roce.¹⁷

Účetní jednotky sestavují účetní závěrku v plném nebo zkráceném rozsahu. Ve zkráceném rozsahu mohou sestavit účetní závěrku ty jednotky, které nepodléhají povinnosti ověření účetní závěrky auditorem.¹⁸ Účetní závěrka v plném rozsahu zahrnuje všechny položky stanovené přílohami k vyhlášce č. 500/2002 Sb. Účetní závěrka ve zkráceném rozsahu zahrnuje tyto položky v méně podrobném členění.¹⁹ Tato vyhláška dále stanoví obsahové vymezení některých položek výkazů účetní závěrky.

¹⁶ ŠTEKER, Karel a Milada OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy: Základy českého účetnictví a výkaznictví*. s. 17

¹⁷ § 18 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

¹⁸ § 18 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

¹⁹ § 3a vyhlášky č. 500/2002 Sb.

Účetní jednotky sestavují účetní závěrku k rozvahovému dni, kdy se uzavírají účetní knihy. V případě řádné účetní závěrky je to poslední den účetního období, v ostatních případech se jedná o mimořádnou účetní závěrku, například při zániku účetní jednotky. Dále účetní jednotky sestavují mezitímní účetní závěrku, a to k jinému okamžiku, než je poslední den účetního období. Mezitímní účetní závěrka na rozdíl od předchozích nevede k uzavření účetních knih, avšak všechny ostatní závěrkové operace se provedou. Sestavuje se při přeměně společnosti, výplatě zálohy na podíl na zisku či za účelem stanovení vypořádacího podílu společníka.²⁰

Povinnost ověřování účetní závěrky auditorem mají velké a střední účetní jednotky a malé účetní jednotky, které splnily podmínky stanovené ZoÚ. Těmito účetními jednotkami jsou akciové společnosti nebo svěřenské fondy, které k rozvahovému dni běžného a bezprostředně předcházejícího účetního období překročily alespoň jednu z následujících hodnot a ostatní malé účetní jednotky, pokud překročily alespoň dvě z těchto hodnot:

- *„aktiva celkem 40 000 000 Kč,*
- *roční úhrn čistého obratu 80 000 000 Kč,*
- *průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50.“²¹*

Účetní jednotky podléhající povinnosti ověření účetní závěrky auditorem jsou také povinny vypracovat výroční zprávu. Jejím cílem je úplně, vyváženě a souhrnně informovat o vývoji výkonnosti, činnosti a současných ekonomických poměrech účetní jednotky. Dle ZoÚ musí výroční zpráva dále obsahovat také informace o významných skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni, o očekávaném vývoji činnosti účetní jednotky, o činnosti v oblasti výzkumu a vývoje, o nabytí vlastních akcií nebo podílů, o činnosti v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích, o případné zahraniční pobočce nebo jiné části obchodního závodu a další informace požadované zvláštními právními předpisy.²²

---

²⁰ § 19 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

²¹ § 20 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

²² § 21 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Účetní jednotka, která je obchodní společností a je emitentem investičních cenných papírů, které byly přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu, má povinnost vést účetnictví a sestavovat účetní závěrku s použitím IFRS.²³

1.3 Oceňování dle české účetní legislativy

Tato podkapitola se zabývá způsoby a metodami oceňování dle české účetní legislativy. Účetní jednotky jsou povinny oceňovat majetek a závazky způsoby podle ZoÚ. Tento zákon je doplněn provádějící vyhláškou č. 500/2002 Sb. a Českými účetními standardy pro podnikatele, které obsahují metody a způsoby používané pro oceňování.

1.3.1 Způsoby oceňování dle ZoÚ

Pro oceňování majetku a závazků jsou relevantní informace o okamžiku ocenění a o tom, jaký druh majetku účetní jednotka oceňuje. Z nich poté vychází způsob ocenění, který účetní jednotka použije. ZoÚ stanovuje dva okamžiky, ke kterým účetní jednotky oceňují svůj majetek a závazky. Účetní jednotky oceňují svůj majetek a závazky k okamžiku

- uskutečnění účetního případu, a to způsoby podle § 25 ZoÚ, nebo
- sestavení účetní závěrky, a to způsoby podle § 27 ZoÚ.²⁴

Podle § 25 ZoÚ se ocenění majetku a závazků k okamžiku uskutečnění účetního případu provede pořizovací cenou, vlastními náklady, jmenovitou hodnotou, nebo reprodukční pořizovací cenou.²⁵

Pro účely ocenění majetku a závazků dle ZoÚ se rozumí

- pořizovací cenou cena, za kterou byl majetek pořízen a náklady s jeho pořízením související,
- vlastními náklady u majetku vytvořeného vlastní činností přímé náklady vynaložené na výrobu zahrnující pořizovací cenu spotřebovaných výkonů a další náklady, které vzniknou v přímé souvislosti s danou výrobou, případně i nepřímé náklady, které se k výrobě vztahují,

²³ § 19a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

²⁴ § 24 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

²⁵ § 25 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

- reprodukční pořizovací cenou cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje.²⁶

Pořizovací cenou se ocení hmotný majetek a zásoby, s výjimkou majetku vytvořeného vlastní činností a dále podíly, cenné papíry a deriváty a pohledávky při jejich nabytí za úplatu nebo vkladem. Vlastními náklady se ocení hmotný majetek a zásoby vytvořené vlastní činností. Jmenovitou hodnotou se ocení peněžní prostředky a ceniny, pohledávky při jejich vzniku a závazky. Reprodukční pořizovací cenou se ocení majetek nabytý bezúplatně, majetek, jehož vlastní náklady na vytvoření vlastní činností nelze zjistit, a ostatní majetek.²⁷

Podle § 27 ZoÚ se položky oceňované k okamžiku sestavení účetní závěrky oceňují reálnou hodnotou. ZoÚ stanovuje, že ocenění reálnou hodnotou lze použít i častěji než pouze k okamžiku sestavení účetní závěrky. Pro účely ZoÚ se jako reálná hodnota použije

- tržní hodnota,
- hodnota, která vyplývá z obecně uznávaných oceňovacích modelů a technik, pokud zajišťují přijatelný odhad tržní hodnoty,
- ocenění kvalifikovaným odhadem nebo posudkem znalce, není-li tržní hodnota k dispozici nebo představuje reálnou hodnotu nedostatečně,
- ocenění stanovené podle zvláštních právních předpisů, nelze-li použít předchozí způsoby ocenění.²⁸

Tržní hodnotu představuje hodnota, která je vyhlášena na evropském regulovaném trhu nebo na zahraničním trhu jemu obdobném. Účetní jednotka pro oceňování podle ZoÚ použije tržní hodnotu, která je vyhlášena k okamžiku, který není pozdější, než je okamžik ocenění, a nejvíce se blíží okamžiku ocenění.²⁹

Reálnou hodnotou se podle ZoÚ oceňují

- některé cenné papíry,

---

²⁶ § 25 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

²⁷ § 25 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

²⁸ § 27 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

²⁹ § 27 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

- deriváty,
- technické rezervy,
- majetek a závazky v případech, kdy ocenění reálnou hodnotou ukládá zvláštní právní předpis,
- části majetku a závazků, které jsou zajištěny deriváty,
- pohledávky, které účetní jednotka nabyla za účelem obchodování,
- povinnosti vrátit cenné papíry, které účetní jednotka zcizila a do okamžiku ocenění je nezískala zpět,
- u vybraných účetních jednotek majetek určený k prodeji s výjimkou zásob.³⁰

1.3.2 Metody oceňování dle vyhlášky č. 500/2002 Sb.

Účetní metody týkající se oceňování, které upravuje vyhláška č. 500/2002 Sb., jsou:

- způsoby oceňování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a vymezení nákladů souvisejících s jeho pořízením (§ 47 vyhlášky),
- způsoby oceňování zásob a vymezení nákladů souvisejících s jejich pořízením (§ 49 vyhlášky),
- oceňovací rozdíly při uplatnění reálné hodnoty a ocenění ekvivalencí u cenných papírů a podílů (§ 51 vyhlášky),
- oceňovací rozdíly při uplatnění reálné hodnoty u pohledávek, které účetní jednotka nabyla a určila k obchodování (§ 53a vyhlášky),
- ocenění majetku a závazků při přeměně obchodní korporace (§ 54 vyhlášky),
- ocenění majetku a závazků při přeshraniční přeměně obchodní korporace (§ 54a vyhlášky),
- metoda ocenění souboru majetku (§ 61 vyhlášky),
- metoda ocenění při nabytí více než jedné složky majetku převodem či přechodem (§ 61a vyhlášky),
- metoda ocenění při přechodu z daňové evidence na účetnictví (§ 61b vyhlášky),
- metoda ocenění majetku reálnou hodnotou při změně kategorie účetní jednotky (§ 61c vyhlášky).³¹

³⁰ § 27 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

³¹ § 47-§ 61c vyhlášky č. 500/2002 Sb.

1.4 Mezinárodní standardy účetního výkaznictví

Tato podkapitola se zabývá mezinárodními standardy účetního výkaznictví (dále jen „IFRS“). Obsahuje přehled standardů, jejich interpretací a institucí, které je vydávají. Dále popisuje cíle obecného účetního výkaznictví a kvalitativní vlastnosti účetních informací dle Koncepčního rámce finančního výkaznictví. Jako poslední jsou uvedeny cíle a prvky účetní závěrky.

1.4.1 Orgány podílející se na tvorbě a schvalování IFRS

Následující tabulka zobrazuje původní a současné mezinárodní účetní standardy, jejich interpretace a instituce podílející se na jejich tvorbě. V současnosti se vydávají standardy IFRS a k nim náležející interpretace IFRIC. Standardy IAS a interpretace SIC se již dále nevydávají, avšak některé z nich jsou stále v platnosti.

Tab. 3: Mezinárodní účetní standardy, jejich interpretace a instituce podílející se na jejich tvorbě³²

	původní	současné
standardy	International Accounting Standards – IAS (<i>mezinárodní účetní standardy</i>)	International Financial Reporting Standards – IFRS (<i>mezinárodní standardy finančního výkaznictví</i>)
interpretace	SIC Interpretations (<i>interpretace SIC</i>)	IFRIC Interpretations (<i>interpretace IFRIC</i>)
instituce	International Accounting Standards Committee – IASC (<i>Výbor pro mezinárodní účetní standardy</i>) International Accounting Standards Committee Board (<i>Rada Výboru pro mezinárodní účetní standardy</i>) Standing Interpretation Committee – SIC (<i>Stálý výbor pro interpretace</i>)	IFRS Foundation (<i>Nadace IFRS</i>) International Accounting Standards Board – IASB (<i>Rada pro mezinárodní účetní standardy</i>) IFRS Interpretations Committee (<i>Interpretační výbor IFRS</i>)

³² TUMPACH, Miloš. *Mezinárodní účetní standardy*. Mezinárodní účetní standardy [přednáška]. Brno: Fakulta podnikatelská, VUT, 21. 9. 2021.

1.4.2 Koncepční rámec finančního výkaznictví

Standardy a interpretace doplňuje „Conceptual Framework for Financial Reporting“ (Koncepční rámec finančního výkaznictví, dále jen „Koncepční rámec“). Koncepční rámec se používá v situacích, kdy předpisy nejsou jednoznačné, anebo konkrétní standard pro určitou transakci neexistuje (těmito případy se zabývá IAS 8 Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby) nebo když postup podle nich nevede k věrohodné prezentaci ekonomické reality (těmito případy se zabývá IAS 1 Sestavování a zveřejňování účetní závěrky).

Koncepční rámec obsahuje vymezení úlohy účetní závěrky a principy a zásady, které by se měly aplikovat při jejím sestavování. Z Koncepčního rámce by se mělo vycházet při tvorbě standardů a interpretací. Je-li nějaký standard či interpretace v rozporu s Koncepčním rámcem, má aplikační přednost standard či interpretace. Důležitou součástí obsahu Koncepčního rámce jsou definice aktiv, závazků, vlastního kapitálu, nákladů a výnosů (viz podkapitola Prvky účetní závěrky).³³

1.4.3 Cíle obecného účetního výkaznictví

Koncepční rámec stanovuje ve své první kapitole cíl obecného účetního výkaznictví. Cílem je poskytnutí finančních informací o vykazující účetní jednotce, které jsou užitečné pro rozhodování existujících a potenciálních investorů a věřitelů o poskytování ekonomických zdrojů této jednotce, které zahrnuje rozhodování o nákupu, prodeji nebo držbě kapitálových a dluhových instrumentů, poskytování a vypořádávání půjček a jiných forem úvěrů, nebo vykonávání práv hlasovat nebo jinak ovlivňovat řízení využívání ekonomických zdrojů účetní jednotky.³⁴

Rozhodování investorů a věřitelů závisí na výnosech, které od své investice očekávají, například dividendy, splátky a úroky, či růst tržní hodnoty. Očekávání těchto osob ohledně výnosů z provedených investic záleží na tom, jak posoudí výši, načasování a jistotu budoucího čistého peněžního příjmu účetní jednotky a to, jak management spravuje zdroje této účetní jednotky. Aby investoři a věřitelé mohli tato posouzení

---

³³ TUMPACH, Miloš. *Mezinárodní účetní standardy*. Mezinárodní účetní standardy [přednáška]. Brno: Fakulta podnikatelská, VUT, 21. 9. 2021.

³⁴ Conceptual Framework for Financial Reporting.

provést, potřebují informace o ekonomických zdrojích a nárocích vůči účetní jednotce a jejich změnách a o tom, jak účinně a efektivně management účetní jednotky její ekonomické zdroje využívá.³⁵

Obecné účetní výkaznictví poskytuje svým uživatelům informace o finanční pozici vykazující účetní jednotky, kterými jsou informace o ekonomických zdrojích účetní jednotky a nárocích vůči účetní jednotce. Účetní výkazy také informují o efektech transakcí a jiných událostí, které ovlivňují ekonomické zdroje vykazující účetní jednotky.³⁶

1.4.4 Kvalitativní vlastnosti účetních informací

Aby byly vykazované účetní informace užitečné, musí být relevantní a musí věrohodně reprezentovat skutečnost. Užitečnost informací je ještě vyšší, pokud jsou tyto informace srovnatelné, ověřitelné, včasné a srozumitelné.³⁷

Relevantní účetní informace jsou schopné měnit rozhodování uživatelů těchto informací. Informace jsou schopné měnit rozhodování uživatelů, pokud mají předvídatelnou nebo potvrzující hodnotu nebo obojí. Informace mají předvídatelnou hodnotu, pokud mohou být použity jako vstup do procesů, kterými uživatelé předvídají budoucí výstupy. Přitom samotná informace nemusí nutně být predikcí, aby měla předvídatelnou hodnotu, tyto informace používají uživatelé, kteří si vytváří své vlastní predikce. Účetní informace mají potvrzující hodnotu, pokud poskytují zpětnou vazbu o předcházejících rozhodnutích, jinými slovy je potvrzují, či mění. Tyto dvě hodnoty spolu vzájemně souvisejí. Informace, které mají prediktivní hodnotu, mají často také potvrzující hodnotu. Například informace o výnosech běžného roku, které mohou být použity jako odhad výnosů budoucích let, mohou být také srovnány s minulými odhady výnosů běžného roku. Výsledky těchto srovnání mohou pomoci uživatelům upravit a vylepšit jejich odhadovací procesy.³⁸

---

³⁵ Conceptual Framework for Financial Reporting.

³⁶ Tamtéž.

³⁷ Tamtéž.

³⁸ Tamtéž.

Informace je materiální, pokud by její vynechání, chybné uvedení nebo skrývání mohlo ovlivnit rozhodování uživatelů obecného účetního výkaznictví, které uskutečňují na základě informací získaných z účetních výkazů konkrétní účetní jednotky. Jinými slovy, materialita je specifický aspekt relevance založený na vlastnostech a významu položek, pro které jsou tyto informace relevantní v kontextu výkazů individuální účetní jednotky.³⁹

Aby zobrazení bylo dokonale věrohodnou reprezentací, mělo by být kompletní, neutrální a bezchybné. Kompletní zobrazení zahrnuje všechny informace, které jsou důležité pro to, aby uživatel pochopil zobrazovaný jev, se všemi nezbytnými popisy a vysvětleními. Neutrální zobrazení vybírá a prezentuje finanční informace nezaujatě, není zkreslené, nadhodnocené nebo podhodnocené nebo jinak manipulované ke zvýšení pravděpodobnosti, že účetní informace budou uživateli přijaty příznivě nebo nepříznivě. Neutralita je podporována obezřetností neboli opatrností při rozhodování v podmínkách nejistoty. Obezřetnost znamená, že aktiva a příjmy nejsou nadhodnocovány a závazky a výdaje nejsou podhodnocovány. Bezchybnost znamená, že v popisu zobrazovaného jevu nebyly žádné chyby nebo opomenutí a proces zjišťování vykazovaných informací byl také bezchybný.⁴⁰

Srovnatelnost je vlastnost, která umožňuje uživatelům identifikovat podobnosti a rozdíly mezi položkami a rozumět jim. Ověřitelnost znamená, že různí informovaní a nezávislí pozorovatelé dokáží dosáhnout shody, že konkrétní zobrazení je věrohodné. Ověření může být přímé a nepřímé. Přímé ověření znamená ověření přímým pozorováním. Nepřímé ověření znamená kontrolu vstupů do modelu, vzorce nebo jiné techniky a přepočítání výstupu s použitím stejné metodologie. Včasnost znamená, že uživatelé mají přístup k informacím v určitém čase tak, aby mohly ovlivnit jejich rozhodování. Obecně platí, že čím starší je informace, tím méně je užitečná. Srozumitelnosti je dosaženo zařazováním, charakterizováním a prezentováním informací jasně a přesně. Některé jevy jsou ze své podstaty komplexní a nelze jim jednoduše porozumět. Vynecháním takových informací by se účetní výkazy staly srozumitelnějšími, avšak způsobilo by to jejich nekompletnost a tím pádem by mohly být zavádějící.⁴¹

---

³⁹ Conceptual Framework for Financial Reporting.

⁴⁰ Tamtéž.

⁴¹ Tamtéž.

1.4.5 Účetní závěrka dle IFRS

Cílem účetní závěrky je poskytnutí finančních informací o aktivech, závazcích, vlastním kapitálu, nákladech a výnosech vykazující účetní jednotky, které její uživatelé využívají k posuzování budoucích čistých peněžních příjmů účetní jednotky a hospodaření managementu účetní jednotky s jejími ekonomickými zdroji. Tyto informace jsou poskytovány ve výkazu o finanční pozici (statement of financial position), výkazu o finanční výkonnosti (statement of financial performance) a v ostatních výkazech a komentáři, které obsahují informace o

- povaze zaúčtovaných aktiv, závazků, nákladů a výnosů a rizik z nich vyplývajících,
- povaze nezaúčtovaných aktiv a závazků a rizik z nich vyplývajících,
- peněžních tocích,
- příspěvcích od držitelů vlastního kapitálu a jeho rozdělení mezi držitele,
- metodách, předpokladech a úsudcích použitých při odhadování prezentovaných nebo zveřejněných částek a jejich změnách.⁴²

Účetní závěrka je upravena standardem IAS 1 Sestavování a zveřejňování účetní závěrky.

1.4.6 Prvky účetní závěrky

Koncepční rámec definuje prvky účetní závěrky, jimiž jsou aktiva, závazky a vlastní kapitál, které jsou obsaženy ve výkazu o finanční pozici, a náklady a výnosy, které jsou obsaženy ve výkazu o finanční výkonnosti. Tyto prvky jsou spojeny s ekonomickými zdroji účetní jednotky a nároky vůči ní a jejich změnami.⁴³

Ekonomický zdroj je právo, ze kterého budou účetní jednotce v budoucnu potenciálně plynout ekonomické užitky. Ekonomickými zdroji jsou aktiva, která jsou účetní jednotkou ovládána v důsledku minulých událostí. Nároky vůči účetní jednotce jsou závazky, které představují povinnost účetní jednotky převést ekonomický zdroj v důsledku minulých událostí, a vlastní kapitál, který představuje zbytkový podíl na aktivech účetní jednotky po odečtení všech jejích závazků.⁴⁴

---

⁴² Conceptual Framework for Financial Reporting.

⁴³ Tamtéž.

⁴⁴ Tamtéž.

Změny ekonomických zdrojů a nároků vůči účetní jednotce mohou být dvojího druhu. Rozlišují se změny odrážející finanční výkonnost účetní jednotky, jimiž jsou náklady a výnosy, a ostatní změny. Výnosy představují zvýšení aktiv nebo snížení závazků, které má za následek zvýšení vlastního kapitálu, náklady naopak představují snížení aktiv nebo zvýšení závazků, které má za následek snížení vlastního kapitálu. Ostatními změnami jsou příspěvky od držitelů vlastního kapitálu a jeho rozdělení mezi držitele a změny aktiv nebo závazků, které nevedou ke změně vlastního kapitálu.⁴⁵

1.5 Oceňování dle IFRS

Oceňování prvků účetní závěrky, tedy aktiv, závazků a vlastního kapitálu, upravuje Konceptní rámec. Oceňování se provádí prostřednictvím oceňovacíchází. Oceňovací báze se volí na základě kvalitativních vlastností užitečných účetních informací a nákladového omezení, tzn. náklady na získání účetních informací nesmí převýšit užitek z jejich vykazování. Způsob implementace oceňovací báze je popsán příslušným standardem IFRS. Následující tabulka uvádí oceňovací báze stanovené Konceptním rámcem.⁴⁶

Tab. 4: Oceňovací báze dle Konceptního rámce⁴⁷

oceňovací báze			
historická cena	současná hodnota		
	reálná hodnota	hodnota z užívání (u aktiv) hodnota plnění (u závazků)	běžná cena

⁴⁵ Conceptual Framework for Financial Reporting.

⁴⁶ Tamtéž.

⁴⁷ Vlastní zpracování dle Conceptual Framework for Financial Reporting.

1.5.1 Faktory relevantní při volbě oceňovací báze

Mezi faktory, které musí účetní jednotka vzít v potaz při volbě oceňovací báze, patří povaha informací, které zvolená oceňovací báze vykazuje a také ostatní faktory, kterými jsou relevantnost, která je dána vlastnostmi aktiva nebo závazku a tím, jak aktivum nebo závazek přispívá budoucím peněžním příjmům, věrohodná reprezentace, zlepšující kvalitativní vlastnosti a nákladové omezení. Dále je třeba zvážit faktory specifické pro prvotní ocenění. V některých případech je možné použít více než jednu oceňovací bázi.⁴⁸

Relevantnost informací, které zvolená oceňovací báze poskytuje, závisí na vlastnostech aktiva nebo závazku, kterými jsou konkrétně variabilita peněžních příjmů a citlivost hodnoty aktiva nebo závazku na tržní faktory a jiná rizika, a to, zda aktivum nebo závazek přispívá k budoucím peněžním příjmům přímo či nepřímo.⁴⁹

Určení rozdílných oceňovacích bází u vzájemně souvisejících aktiv a závazků může způsobit nekonzistenci v oceňování. To je pravděpodobné obzvláště v případě, kdy peněžní toky plynoucí z jednoho aktiva nebo závazku jsou přímo spojeny s peněžními toky plynoucími z jiného aktiva nebo závazku. V tom případě se nejedná o věrohodnou reprezentaci. Stejně tak tomu je, pokud není možné určit tržní cenu přímo a místo toho je nutné ji odhadnout, čímž vzniká nejistota ocenění. Jinými slovy, pokud existuje nekonzistence v oceňování a nejistota ocenění, princip věrohodné reprezentace je narušen.⁵⁰

Zlepšujícími kvalitativními vlastnostmi, které mají vliv na volbu oceňovací báze, jsou srovnatelnost, srozumitelnost a ověřitelnost účetních informací. Dále je nutné vzít v potaz nákladové omezení, tedy zdali náklady na získání účetních informací nepřevýší užitek uživatelů z jejich vykazování a užívání.⁵¹

Při prvotním zaúčtování jsou náklady na pořízené aktivum nebo vzniklý závazek v důsledku tržní transakce obvykle podobné jejich reálné hodnotě k danému datu, pokud nejsou transakční náklady významné. Rozhodování o tom, zda bude při prvotním ocenění

---

⁴⁸ Conceptual Framework for Financial Reporting.

⁴⁹ Tamtéž.

⁵⁰ Tamtéž.

⁵¹ Tamtéž.

jako oceňovací báze použita historická cena nebo reálná hodnota, záleží na tom, jak bude účetní jednotka oceňovat toto aktivum nebo závazek v budoucnu. Má-li účetní jednotka v úmyslu používat historickou cenu, použije se také při prvotním ocenění. Plánuje-li však následně používat současnou hodnotu, použije se při prvotním ocenění tato oceňovací báze. Tímto způsobem zabrání účetní jednotka vzniku nákladů a výnosů z důvodu následné změny oceňovací báze.⁵²

Někdy může účetní jednotka po zvážení výše uvedených faktorů dojít k závěru, že pro aktivum nebo závazek je zapotřebí více než jedna oceňovací báze, aby byly poskytnuty relevantní informace, které věrně reprezentují jak finanční situaci účetní jednotky, tak její finanční výkonnost. Ve většině případů je nejsrozumitelnějším způsobem, jak poskytnout tyto informace, použití jediné oceňovací báze jak pro aktivum nebo závazek ve výkazu o finanční situaci, tak pro související výnosy a náklady ve výkazu o finanční výkonnosti, a uvést v komentáři další informace s použitím jiné oceňovací báze. V některých případech je však vhodnější použití současné hodnoty aktiva nebo závazku ve výkazu o finanční situaci a jiné oceňovací báze pro související výnosy a náklady ve výkazu o finanční výkonnosti.⁵³

1.5.2 Historická cena

Ocenění historickou cenou poskytuje peněžní informace o aktivech a závazcích a souvisejících výnosech a nákladech s použitím informací odvozených z ceny transakce nebo jiné události, která zapříčinila jejich vznik. Na rozdíl od současné hodnoty, historická cena nezachycuje změny v hodnotách, s výjimkou případu, kdy se tyto změny týkají snížení hodnoty aktiva nebo v případě, že se závazek stane nevýhodným, tzn. že nevyhnutelné náklady na splnění závazku převažují nad očekávanými přínoy.

Historická cena aktiv je snižována v důsledku alokace pořizovacích nákladů dlouhodobých aktiv do jednotlivých období (formou odpisování) nebo v důsledku zhoršení užitečnosti aktiv; tento případ upravují standardy IAS 36 Snížení hodnoty aktiv a IAS 2 Zásoby.⁵⁴

---

⁵² Conceptual Framework for Financial Reporting.

⁵³ Tamtéž.

⁵⁴ DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. s. 51.

Historickou cenou aktiva je hodnota nákladů vynaložených na pořízení nebo vytvoření aktiva zvýšená o transakční náklady. Historickou cenou závazku je protihodnota přijatá za vznik nebo převzetí závazku snižená o transakční náklady.⁵⁵

1.5.3 Současná hodnota

Ocenění současnou hodnotou poskytuje peněžní informace o aktivech, závazcích a souvisejících výnosech a nákladech s použitím informací aktualizovaných tak, aby odrážely podmínky k datu ocenění. Díky této aktualizaci odráží současná hodnota změny v odhadech peněžních toků a dalších faktorů, které se v ní projevují, od data předchozího ocenění. Na rozdíl od historické ceny není současná hodnota aktiva nebo závazku odvozena z ceny transakce nebo jiné události, která vedla k jejich vzniku. Současnou hodnotu lze vyjádřit

- reálnou hodnotou,
- hodnotou z užívání (u aktiv) a hodnotou plnění (u závazků) neboli realizovatelnou hodnotou,
- běžnou cenou.⁵⁶

Reálná hodnota je cena, která by byla přijata za prodej aktiva nebo zaplacená za převod závazku v řádné transakci mezi účastníky trhu k datu ocenění. Reálná hodnota odráží perspektivu účastníků trhu, na který má účetní jednotka přístup. Aktivum nebo závazek se oceňují za použití stejných předpokladů, které by použili účastníci trhu, pokud by jednali ve svém nejlepším ekonomickém zájmu.⁵⁷

Hodnota z užívání je současná hodnota peněžních toků nebo jiných ekonomických užitků, které účetní jednotka očekává, že získá z užívání aktiva a z jeho konečného pozbytí. Hodnota plnění je současná hodnota peněžních prostředků nebo jiných ekonomických zdrojů, u kterých účetní jednotka očekává, že je bude povinna převést při plnění závazku. Tato částka zahrnuje také částky, u kterých účetní jednotka očekává, že je bude povinna převést na jiné strany, aby mohla závazek splnit. Hodnotu z užívání a hodnotu plnění

---

⁵⁵ Conceptual Framework for Financial Reporting.

⁵⁶ Tamtéž.

⁵⁷ Tamtéž.

nelze sledovat přímo, a proto jsou určeny pomocí oceňovacích technik založených na peněžních tocích.⁵⁸

Běžná cena aktiva je pořizovací cena rovnocenného aktiva k datu ocenění, která zahrnuje protihodnotu, která by byla zaplácena k datu ocenění, navýšenou o transakční náklady, které by k tomuto datu vznikly. Běžná cena závazku je protihodnota, která by byla přijata za rovnocenný závazek k datu ocenění, snížená o transakční náklady, které by k tomuto datu vznikly. Běžná cena, stejně jako historická cena, je vstupní hodnotou. Odráží ceny na trhu, na kterém by účetní jednotka získala aktivum nebo by jí vznikl závazek. Proto se liší od reálné hodnoty, hodnoty z užívání a hodnoty plnění, které jsou výstupními hodnotami. Na rozdíl od historických nákladů však současná cena odráží podmínky k datu ocenění.⁵⁹

1.6 IFRS 13 Ocenění reálnou hodnotou

Obsahem IFRS 13 Ocenění reálnou hodnotou je definice reálné hodnoty, nastavení rámce pro ocenění reálnou hodnotou a specifikace požadovaného zveřejnění informací o provedeném ocenění. IFRS 13 definuje reálnou hodnotu jako

*„cenu, která by byla získána z prodeje aktiva nebo zaplácena za převzetí závazku v rámci řádné transakce mezi účastníky trhu ke dni ocenění“.*⁶⁰

Jinými slovy, jedná se o výstupní cenu aktiva nebo závazku ke dni ocenění z pohledu prodávajícího. IFRS 13 se použije v případě, kdy jiný IFRS požaduje nebo připouští ocenění reálnou hodnotou nebo zveřejnění informací o ocenění reálnou hodnotou (viz podkapitola „Standardy související s IFRS 13“).⁶¹ Následující tabulka zobrazuje případy, které jsou z působnosti IFRS vyjmuty.

---

⁵⁸ Conceptual Framework for Financial Reporting.

⁵⁹ Tamtéž.

⁶⁰ IFRS 13 Fair Value Measurement.

⁶¹ FICBAUER, Jiří. *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. s. 78.

Tab. 5: Případy vyjmuté z působnosti IFRS 13⁶²

požadavky na oceňování reálnou hodnotou se nevztahují na	požadavky na zveřejnění informací o provedeném ocenění reálnou hodnotou se nevztahují na
transakce spočívající v úhradách vázaných na akcie podle IFRS 2 Úhrada vázaná na akcie	aktiva plánu oceněná reálnou hodnotou v souladu s IAS 19 Zaměstnanecké požitky
leasingy podle IFRS 16 Leasingy	investice penzijního plánu oceněné reálnou hodnotou v souladu s IAS 26 Penzijní plány
ocenění, které není reálnou hodnotou, avšak s ní má některé společné znaky, tj. čistá realizovatelná hodnota v IAS 2 Zásoby nebo hodnota z užívání v IAS 36 Snížení hodnoty aktiv	aktiva, u nichž je zpětně získatelná částka reálnou hodnotou sniženu o náklady na vyřazení v souladu s IAS 36 Snížení hodnoty aktiv

1.6.1 Oceňování reálnou hodnotou

Při ocenění konkrétního aktiva či závazku reálnou hodnotou účetní jednotka vezme v úvahu vlastnosti aktiva či závazku, které by při oceňování zohlednili účastníci trhu, přičemž se předpokládá, že účastníci trhu jednají ve svém nejlepší ekonomickém zájmu. Mezi takové vlastnosti patří zejména stav a poloha aktiva a možná omezení prodeje či použití aktiva.⁶³

Položky oceňované reálnou hodnotou mohou mít formu samostatného aktiva či závazku, skupiny aktiv, skupiny závazků, nebo skupiny aktiv a závazků. Tato forma závisí na zúčtovací jednotce (tj. úroveň seskupení či rozčlenění aktiva či závazku pro účely vykazování) určené podle příslušného IFRS.⁶⁴

Předpokladem při ocenění reálnou hodnotou je, že aktivum či závazek jsou v řádné transakci směřeny mezi účastníky trhu za obvyklých tržních podmínek. Řádná transakce předpokládá vystavení na trhu po období před datem ocenění, aby se umožnily marketingové činnosti, které jsou u takových transakcí obvyklé. Nesmí se jednat o vynucenou transakci (např. transakce uskutečněná v tísní).⁶⁵

⁶² Vlastní zpracování dle IFRS 13 Fair Value Measurement.

⁶³ IFRS 13 Fair Value Measurement.

⁶⁴ Tamtéž.

⁶⁵ Tamtéž.

Dále se předpokládá, že transakce probíhá buď na hlavním trhu pro aktivum či závazek, kterým je trh s největším objemem a aktivitou, nebo při neexistenci takového trhu na trhu, který je pro dané aktivum či závazek nejvýhodnější, tzn. maximalizuje částku, která by byla získána za prodej aktiva, nebo minimalizuje částku, která by byla zaplacená za převod závazku, s tím, že účetní jednotka musí mít na takový trh ke dni ocenění přístup, avšak nemusí být na tomto trhu k tomuto dni skutečně schopná oceňované aktivum prodat. Za účelem určení hlavního nebo nejvýhodnějšího trhu zohlední účetní jednotka veškeré obvykle dostupné informace. V případě existence hlavního trhu bude ocenění reálnou hodnotou představovat cenu na tomto trhu bez ohledu na její výhodnost či nevýhodnost ve srovnání s jinými trhy.⁶⁶

Tržní cena aktiva či závazku použitá pro ocenění reálnou hodnotou se neupravuje o transakční náklady, protože nepředstavují charakteristický znak aktiva či závazku, ale jsou spíše specifické pro transakci a liší se v závislosti na způsobu, jakým účetní jednotka transakci uzavře. Transakčními náklady se rozumí náklady na prodej aktiva či převod závazku, které lze přímo přiřadit vyřazení aktiva či převodu závazku a vyplývají přímo z této transakce, mají pro ni zásadní význam a účetní jednotce by nevznikly, kdyby nebylo rozhodnuto o provedení této transakce. Transakční náklady nezahrnují náklady na dopravu. Pokud je charakteristickým rysem aktiva poloha, tržní cena se upraví o případné náklady, které by byly vynaloženy na dopravu aktiva ze současného místa na příslušný trh.⁶⁷

Při oceňování nefinančních aktiv reálnou hodnotou se bere v potaz schopnost účastníka trhu vytvářet ekonomické užitky a maximalizovat hodnotu aktiva jeho nejvyšším a nejlepším využitím, které je fyzicky možné, zákonné a finančně proveditelné, nebo jeho prodejem jinému účastníkovi trhu, který aktivum tímto způsobem využije. Nejvyšší a nejlepší využití nefinančního aktiva může účastníkům trhu přinést maximální hodnotu jeho využitím v kombinaci s jinými aktivy ve skupině nebo na samostatném základě. Při oceňování finančních aktiv se nepředpokládá možnost alternativního využití, protože jejich vlastnosti jsou dány smluvně.⁶⁸

---

⁶⁶ IFRS 13 Fair Value Measurement.

⁶⁷ Tamtéž.

⁶⁸ Tamtéž.

Oceňování závazků a kapitálových nástrojů reálnou hodnotou vychází z toho, v jaké části by byl závazek či kapitálový nástroj uhrazen účastníkem trhu ke dni ocenění. Pokud není tato informace na trhu dostupná, vychází se z ocenění identického finančního nástroje, který drží jiný účastník trhu jako aktivum. Pokud takové aktivum není nalezeno, ale je nalezeno aktivum podobné, nebo pokud je cena aktiva z objektivních důvodů odlišná od ocenění závazku, provede účetní jednotka úpravu na trhu zjištěné reálné hodnoty podobného aktiva tak, aby odpovídala podmínkám oceňovaného závazku či kapitálového nástroje. Pokud identické nebo podobné aktivum neexistuje, užije účetní jednotka vhodnou oceňovací techniku, která co nejvíce vychází z tržních parametrů. Reálná hodnota závazku odráží riziko neplnění závazku, které zahrnuje kreditní riziko. Není však omezeno jen na vlastní kreditní riziko účetní jednotky, nýbrž odráží i další faktory, které mohou splnění závazku ohrozit. Standard dále stanovuje, že ručení třetích stran za závazek účetní jednotky reálnou hodnotu závazku neovlivňuje.⁶⁹

Při oceňování v okamžiku prvotního zaúčtování aktiva či závazku může být reálnou hodnotou částka sjednaná v konkrétní transakci, pokud splňuje podmínky zjištění reálné hodnoty. Tedy pokud je trh, na kterém bylo aktivum pořízeno nebo závazek převzat hlavním (nebo nejvýhodnějším) trhem nebo pokud je sjednaná cena stejná jako cena na hlavním (nebo nejvýhodnějším) trhu, a dále pokud strany transakce byly nezávislými subjekty a byla-li transakce uskutečněna bez nátlaku.⁷⁰

1.6.2 Techniky ocenění reálnou hodnotou

Účetní jednotka použije techniky ocenění přiměřené okolnostem, pro které jsou dostupné dostatečné údaje umožňující stanovení reálné hodnoty při maximálním využití relevantních pozorovatelných vstupů a minimálním využití nepozorovatelných vstupů. Účetní jednotka zvolí vstupy, které jsou v souladu s charakterem aktiva či závazku. Vstupy se rozumí předpoklady, které by použili účastníci trhu při oceňování aktiva či závazku, zahrnující předpoklady týkající se rizika. Pozorovatelné vstupy jsou získány za použití tržních údajů, kterými jsou veřejně dostupné informace o aktuálních událostech

---

⁶⁹ DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. s. 70.

⁷⁰ Tamtéž.

či transakcích. Pro nepozorovatelné vstupy nejsou k dispozici tržní údaje a byly získány za použití nejlepších dostupných informací.⁷¹

Za účelem zvýšení konzistence a srovnatelnosti při oceňování reálnou hodnotou a zveřejnění souvisejících informací stanovuje IFRS 13 hierarchii reálných hodnot, která rozděluje vstupní veličiny použité zvolenou oceňovací technikou do tří úrovní, přičemž nejvyšší důležitost přiřazuje vstupům na úrovni 1 a nejnižší důležitost vstupům na úrovni 3. Úrovně jsou popsány v následující tabulce.

Tab. 6: Hierarchie reálných hodnot⁷²

vstupy	popis
vstupy na úrovni 1	neupravené kótované ceny na aktivních (hlavních či nejvýhodnějších) trzích pro identická aktiva či závazky
vstupy na úrovni 2	vstupy přímo či nepřímo pozorovatelné pro aktivum či závazek, jiné než kótované ceny zahrnuté do úrovně 1
vstupy na úrovni 3	nepozorovatelné vstupní veličiny pro aktivum či závazek

Třemi nejpoužívanějšími technikami ocenění reálnou hodnotou, které uvažuje standard IFRS 13, jsou

- tržní přístup,
- nákladový přístup a
- výnosový přístup.

Tržní přístup využívá tržní ceny a další významné informace získané díky tržním transakcím s identickými či srovnatelnými aktivy či závazky. Jednou z technik ocenění ve shodě s tržním přístupem, kterou jmenuje IFRS 13, je maticové ocenění. Jedná se o matematickou techniku používanou především k oceňování některých finančních nástrojů, která nevychází výhradně z kótovaných cen konkrétních cenných papírů, ale zaměřuje se spíše na vztah cenných papírů k jiným referenčním kótovaným cenným papírům.⁷³

⁷¹ IFRS 13 Fair Value Measurement.

⁷² Vlastní zpracování dle IFRS 13 Fair Value Measurement.

⁷³ IFRS 13 Fair Value Measurement.

Nákladový přístup vyjadřuje částku, která by byla v současnosti vyžadována k nahrazení výkonové kapacity aktiva, jinými slovy běžná reprodukční cena. Z pohledu prodávajícího odpovídá cena ziskatelná za určité aktivum nákladům vynaloženým kupujícím na pořízení nebo zhotovení náhradního aktiva srovnatelné užitečnosti upraveným o zastarání. Je tomu tak proto, že kupující by za aktivum nezaplatil víc, než je částka, za kterou by mohl nahradit funkčnost tohoto aktiva. Zastaráním se rozumí zhoršování fyzického stavu, technické (funkční) zastarání a ekonomické (vnější) zastarání, a zahrnuje více než účetní či daňové odpisy. Obvykle je nástrojem uplatňovaným ke stanovení reálné hodnoty nehmotných aktiv používaných v kombinaci s jinými aktivy nebo s jinými aktivy a závazky metoda současných reprodukčních nákladů.⁷⁴

Výnosový přístup převádí budoucí částky (peněžní příjmy či výdaje nebo výnosy či náklady) na jedinou současnou diskontovanou částku odrážející současná tržní očekávání. V souladu s výnosovým přístupem se používají techniky oceňování pomocí současné hodnoty, nebo například modely oceňování opcí (Black-Scholes-Mertonův model nebo binomický model, tj. model mřížky), či metoda zvýšených výnosů za více období, která slouží ke stanovení reálné hodnoty některých nehmotných aktiv.⁷⁵

Techniky oceňování pomocí současné hodnoty se mohou lišit, avšak vždy zachycují všechny následující komponenty z hlediska účastníků trhu v den ocenění

- odhad budoucích peněžních toků oceňovaného aktiva či závazku;
- očekávání možných odchylek v částce či časovém průběhu peněžních toků;
- bezriziková úroková sazba představující časovou hodnotu peněz;
- riziková prémie představující nejistotu plynoucí z peněžních toků;
- riziko neplnění závazku, včetně vlastního úvěrového rizika účetní jednotky;
- další faktory, které by účastníci trhu vzali v úvahu za daných okolností.⁷⁶

---

⁷⁴ IFRS 13 Fair Value Measurement.

⁷⁵ Tamtéž.

⁷⁶ Tamtéž.

Používání technik ocenění ke stanovení reálné hodnoty by mělo být konzistentní. Nicméně změnit techniku ocenění nebo její použití je vhodné, pokud výstupem této změny bude ocenění, které je pro reálnou hodnotu za daných podmínek stejně reprezentativní či reprezentativnější, a to zejména v případech, kdy

- dojde k rozvinutí nových trhů,
- jsou k dispozici nové informace,
- dříve používané informace již nejsou k dispozici,
- selepší techniky ocenění,
- se změní tržní podmínky.⁷⁷

1.6.3 Zveřejnění informací o ocenění reálnou hodnotou

Účetní jednotka je povinna zveřejnit informace, které pomohou uživatelům její účetní závěrky posoudit

- oceňovací techniky a vstupní veličiny použité k určení reálné hodnoty aktiv a závazků, které jsou v účetní závěrce oceněny reálnou hodnotou,
- vliv ocenění na výsledek hospodaření nebo ostatní úplný výsledek za dané období u ocenění reálnou hodnotou provedených s použitím vstupů na úrovni 3.⁷⁸

Při přípravě zveřejňovaných informací o ocenění reálnou hodnotou vezme účetní jednotka v úvahu

- úroveň podrobnosti potřebnou ke splnění požadavků na zveřejnění,
- jak velký důraz klást na jednotlivé požadavky,
- jakou míru agregace či rozdělení zvolit,
- zda jsou pro uživatele účetní závěrky potřebné dodatečné informace k posouzení zveřejněných kvantitativních informací.⁷⁹

---

⁷⁷ IFRS 13 Fair Value Measurement.

⁷⁸ MELVILLE, Alan. *International Financial Reporting: A Practical Guide. 6th edition.* s. 95.

⁷⁹ IFRS 13 Fair Value Measurement.

1.6.4 Postup určení reálné hodnoty

Postup určení reálné hodnoty dle IFRS 13 lze shrnout v krocích popsaných v následující tabulce.

Tab. 7: Postup ocenění reálnou hodnotou⁸⁰

1. identifikace zúčtovací jednotky		
2. rozpoznání oceňované položky:		
a) nefinanční aktiva	b) finanční aktiva a finanční závazky	c) závazky a kapitálové nástroje
3. určení hlavního (nebo nejvýhodnějšího) trhu		
4. identifikace účastníků trhu a předpokladů, které by použili při určení reálné hodnoty		
5. volba vhodné oceňovací techniky a souvisejících vstupů k určení reálné hodnoty:		
a) tržní přístup	b) výnosový přístup	c) nákladový přístup
6. určení hierarchie reálných hodnot:		
a) vstupy na úrovni 1	b) vstupy na úrovni 2	c) vstupy na úrovni 3
7. zveřejnění informací o ocenění reálnou hodnotou		

1.6.5 Standardy související s IFRS 13

Ocenění reálnou hodnotou dle IFRS 13 uvažují standardy

- *IFRS 2 Úhrady vázané na akcie*: ocenění úhrad reálnou hodnotou;
- *IFRS 3 Podnikové kombinace*: ocenění identifikovatelných aktiv a závazků, případně ocenění nekontrolního podílu nebo předchozí investice;
- *IFRS 7 Finanční nástroje – zveřejňování*: zveřejnění reálných hodnot finančních nástrojů a informací finančních rizicích;
- *IFRS 9 Finanční nástroje – účtování a oceňování*: oceňování finančních nástrojů reálnou hodnotou, účtování o zajištění, stanovení opravné položky k finančním aktivům v naběhlé hodnotě;
- *IFRS 15 Výnosy ze smluv se zákazníky*: alokace celkové smluvní ceny na jednotlivá plnění;
- *IFRS 16 Leasingy*: stanovení doby nájmu a budoucích nájemních plateb u nájemce;

⁸⁰ Vlastní zpracování dle IFRS 13 Fair Value Measurement.

- *IAS 16 Pozemky, budovy a zařízení*: oceňování reálnou hodnotou v případě použití modelu přecenění;
- *IAS 19 Zaměstnanecké požitky*: vykázání závazků z plánů definovaných požitků;
- *IAS 36 Snížení hodnoty nefinančních aktiv*: použití metody diskontovaných peněžních toků pro stanovení výše snížení hodnoty aktiv;
- *IAS 37 Rezervy, podmíněná aktiva a podmíněné závazky*: stanovení výše rezervy;
- *IAS 40 Investice do nemovitostí*: oceňování investic do nemovitostí reálnou hodnotou nebo její vykázání v příloze;
- *IAS 41 Zemědělství*: oceňování biologických aktiv reálnou hodnotou.⁸¹

---

⁸¹ Komora auditorů ČR. Podvýbor pro IFRS a finanční instituce. *Metodická pomůcka pro audit společností připravujících účetní závěrku podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS)* [online]. [cit. 6. 1. 2023]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5995/metodicka-pomucka-ifs-2020-web.pdf>

2 Analýza zobrazení ekonomických jevů v účetních výkazech vybrané společnosti

Analytická část práce se zaměřuje na zobrazení ekonomických jevů v účetních výkazech vybrané společnosti. Všechny informace týkající se účetní jednotky v této kapitole pochází z účetních výkazů, které byly společností poskytnuty, a z jejích interních zdrojů.

Společnost disponuje velkým množstvím aktiv, jejichž největší část tvoří dlouhodobý hmotný majetek, jmenovitě se jedná o pozemky, budovy a samostatné movité věci, které tvoří převážně výrobní stroje a nákladní automobily. Vzhledem k tomu, že je nutné přeceňovat majetkové položky individuálně, není rozsahově možné provést přecenění na reálnou hodnotu u všech položek aktiv, která účetní jednotka vlastní. Proto byla vytvořena modelová situace, kde přecenění bude aplikováno pouze na několik vzorových položek ze tří výše jmenovaných tříd aktiv.

V následující kapitole diplomové práce bude poté zkoumán vliv přecenění na kvalitativní vlastnosti vykazovaných účetních informací a na vybrané ukazatele finanční výkonnosti společnosti.

2.1 Charakteristika společnosti

Společnost sídlí v Jihomoravském kraji. Předmětem činnosti společnosti je výroba vodičů, kabelů a kabelových svazků používaných pro přenos dat a energie v odvětví automobilového průmyslu a strojírenství. Společnost z důvodu ochrany citlivých informací nebude v práci jmenována.

Účetním obdobím společnosti je hospodářský rok. Zkoumané účetní období tedy trvá od 1. dubna 2021 do 31. března 2022. Společnost zaměstnává ke konci účetního období celkem 1 055 pracovníků, její aktiva jsou ve výši 1 594 mil. Kč a dosahuje tržeb ve výši 3 527 mil. Kč. Dle ZoÚ se tedy jedná o velkou účetní jednotku. Společnost v současné době vede účetnictví dle ČÚL.

2.2 Interní směrnice upravující dlouhodobý majetek

Společnost v souladu s ČÚL ve své interní směrnici definuje dlouhodobý majetek a jeho kategorie. Dále upravuje metody pořizování a oceňování dlouhodobého majetku a způsob odpisování dlouhodobého majetku.

2.2.1 Definice a kategorie dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek je majetek, který je účetní jednotkou používán po dobu delší než 1 rok a jeho vstupní cena je vyšší než hranice určená účetní jednotkou (viz tabulka níže). Pozemky a stavby jsou vždy dlouhodobým majetkem neohledně na výši jejich ocenění.

Tab. 8: Kategorie dlouhodobého majetku

kategorie dlouhodobého majetku	doba použitelnosti	vstupní cena
dlouhodobý nehmotný majetek	nad 1 rok	≥ 40 000 Kč
dlouhodobý hmotný majetek		≥ 40 000 Kč
dlouhodobý finanční majetek		-
drobný dlouhodobý hmotný majetek		20 000-40 000 Kč

2.2.2 Metody pořizování a oceňování dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek je ve společnosti primárně oceňován pořizovací cenou, která odpovídá nákupní ceně včetně nákladů souvisejících s pořízením. V případě majetku vytvořeného vlastní činností je ocenění stanoveno ve výši přímých a nepřímých vlastních nákladů. V případě majetku nabytého bezúplatně je ocenění provedeno reprodukční pořizovací cenou.

Náklady související s pořízením, které vstupují do pořizovací ceny majetku, jsou zejména doprava, montáž, clo, provize při zprostředkování a další náklady na přípravu a zabezpečení provozu pořizovaného majetku.

Zařazení dlouhodobého majetku je provedeno v okamžiku uvedení tohoto majetku do stavu způsobilého k užívání, tzn. po dokončení věci a zabezpečení všech technických funkcí potřebných k užívání a splnění všech povinností stanovených právními předpisy.

2.2.3 Odpisování dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek se odpisuje z částky ocenění majetku postupně v průběhu jeho životnosti podle odpisového plánu sestaveného účetní jednotkou. Společnost používá metodu časového odpisování, která vychází z doby životnosti majetku.

Doba životnosti dlouhodobého majetku evidovaného ve společnosti je stanovena následovně

- nehmotný majetek – 3 až 10 let
- budovy – 33 let
- motorová vozidla, technická zařízení a stroje – 4 až 10 let
- nábytek a ostatní vybavení – 3 až 10 let

Drobný dlouhodobý hmotný majetek ve vstupní ceně do 20 000 Kč je v plné výši odepsán v roce nákupu do nákladů jako spotřeba materiálu. Pozemky, nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek se neodpisují.

2.3 Rozvaha společnosti

V následující tabulce je zobrazena rozvaha společnosti k 31. 3. 2022 před přeceněním vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu.

Tab. 9: Rozvaha společnosti k 31. 3. 2022 v Kč

	brutto	korekce	netto
Aktiva celkem	2 538 581 000	944 533 000	1 594 048 000
DNM	6 250 000	1 408 000	4 842 000
DHM	1 439 990 000	906 072 000	587 918 000
Pozemky	11 988 000	0	11 988 000
Budovy a stavby	188 426 000	51 389 000	137 037 000
Samostatné movité věci	1 139 660 000	854 639 000	284 977 000
Zálohy a nedokončený DHM	153 916 000	0	153 916 000
DFM	1 000	0	1 000
Oběžná aktiva	1 038 043 000	37 053 000	1 000 990 000
Časové rozlišení	297 000	0	297 000
Pasiva celkem			1 594 048 000
Vlastní kapitál			670 456 000
Základní kapitál			15 000 000
Fondy ze zisku			1 500 000
VH minulých let			633 420 000
VH běžného účetního období			20 536 000
Cizí zdroje			834 203 000
Rezervy			50 930 000
Dlouhodobé závazky			2 869 000
Krátkodobé závazky			780 404 000
Časové rozlišení pasiv			89 389 000

2.4 Přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu

ČÚL nedovoluje přeceňovat majetek směrem nahoru, protože by došlo k porušení principu opatrnosti. Platí zásada, že dlouhodobý majetek nelze přeceňovat na vyšší hodnotu, než je jeho účetní zůstatková hodnota, tj. pořizovací cena snižená o dosud vytvořené oprávky. IFRS však přecenění aktiv na rozdíl od ČÚL umožňují v obou směrech. Zvýšení hodnoty dlouhodobého majetku je zachyceno ve prospěch vlastního kapitálu v položce fond z přecenění. S přeceněním majetku na reálnou hodnotu je také potřeba upravit odpisový plán, jelikož odpisy se po přecenění budou počítat z nové částky. Pokud účetní jednotka zjistí, že skutečná cena majetku je dočasně nižší než jeho zůstatková hodnota, ČÚL umožňuje snížit hodnotu tohoto majetku prostřednictvím opravných položek. Při tvorbě opravných položek se na rozdíl od IFRS neupravuje odpisový plán a ani se přímo nesnižuje hodnota majetku. Snížení hodnoty majetku je dle IFRS zachycováno v nákladech.

Vzhledem k nemožnosti přecenit na reálnou hodnotu všechny jednotlivé položky dlouhodobého hmotného majetku, zejména z důvodu časové náročnosti a velkého počtu majetkových položek evidovaných ve společnosti, byly jako vzorové položky aktiv k přecenění na reálnou hodnotu z majetku společnosti vybrány pozemky, budovy a některé položky samostatných movitých věcí.

Při určování reálné hodnoty bylo postupováno v souladu se standardem IFRS 13 Ocenění reálnou hodnotou. K ocenění vybraných položek aktiv byl použit tržní přístup, který využívá tržní ceny transakcí s identickými či srovnatelnými aktivy, tj. neupravené tržní ceny na aktivních trzích pro identická či srovnatelná aktiva. Jako zdroj k určení tržních cen byly použity veřejně dostupné informace v podobě různých internetových inzerátů, nabídek realitních kanceláří a webových stránek bazarů.

2.4.1 Pozemky

Společnost vlastní několik pozemků, kterými jsou zastavěná plocha a nádvoří, kde stojí výrobní hala, dva sklady a administrativní budova, nevyužívaná orná půda, manipulační plocha, která slouží k expedici výrobků, ostatní komunikace, na které se nachází parkoviště a příjezdová cesta a poslední položku tvoří zeleň. Všechny pozemky byly zařazeny do majetku v roce, kdy společnost vznikla. V následující tabulce jsou zobrazeny informace o pozemcích a jejich pořizovacích cenách, které odpovídají jejich zůstatkovým hodnotám, jelikož pozemky nepodléhají odpisování.

Tab. 10: Položky pozemků přeceňované na reálnou hodnotu k 31. 3. 2022

druh pozemku	datum pořízení	výměra (m ²)	PC (Kč)
zastavěná plocha a nádvoří	1. 4. 2002	24 871	6 321 545
orná půda	1. 4. 2002	6 767	270 680
manipulační plocha	1. 4. 2002	11 129	2 680 613
ostatní komunikace	1. 4. 2002	10 418	2 528 522
zeleň	1. 4. 2002	2 441	97 640
celkem	-	55 626	11 988 000

Při určování reálné hodnoty pozemků byl zohledněn jejich druh, lokalita, výměra a datum pořízení. Reálná hodnota pozemků stanovená ve výši jejich tržních cen k 31. 3. 2022 je uvedena v následující tabulce.

Tab. 11: Přecenění pozemků na reálnou hodnotu k 31. 3. 2022

druh pozemku	datum pořízení	výměra (m ²)	reálná hodnota (Kč)
zastavěná plocha a nádvoří	1. 4. 2002	24 871	1 671 449
orná půda	1. 4. 2002	6 767	18 017 851
manipulační plocha	1. 4. 2002	11 129	16 866 742
ostatní komunikace	1. 4. 2002	10 418	602 927
zeleň	1. 4. 2002	2 441	40 266 149
celkem	-	55 626	77 425 118

Vzhledem k tomu, že od pořízení pozemků společností uběhlo 20 let, u všech těchto pozemků došlo k významnému zhodnocení. Hodnota zastavěné plochy a nádvoří, manipulační plochy a ostatní komunikace vzrostla na 1 619 Kč/m² a hodnota orné půdy a zeleně na 247 Kč/m². U všech jednotlivých sledovaných položek došlo přibližně k šestinásobnému nárůstu hodnoty. Díky přecenění pozemků na reálnou hodnotu došlo ke zvýšení hodnoty majetku společnosti o 65,5 mil. Kč.

Zvýšení hodnoty pozemků se v účetnictví projeví v aktivech a vlastním kapitálu společnosti. Na rozdíl od budov a samostatných movitých věcí se u pozemků, které se neodpisují, nemusí zohledňovat v minulosti vytvořené oprávkky, které by jinak bylo nutné odúčtovat a společně s přeceněním položek vypočítat novou výši odpisů. Účtování o přecenění pozemků na reálnou hodnotu je zobrazeno v následující tabulce.

Tab. 12: Účtování o přecenění pozemků na reálnou hodnotu

datum	účetní případ	částka (Kč)	MD	D
1. 4. 2002	pořízení pozemků	11 988 000	pozemky	závazky
...	...	...	...	...
31. 3. 2022	zvýšení hodnoty pozemků	65 526 118	pozemky	fond z přecenění

2.4.2 Budovy

Společnost vlastní také několik budov, kterými jsou výrobní hala, dva sklady a administrativní budova, které jsou popsány v následující tabulce. U položek je uvedena pořizovací cena i zůstatková cena.

Tab. 13: Položky budov přeceňované na reálnou hodnotu k 31. 3. 2022

druh budovy	datum pořízení	výměra (m ²)	PC (Kč)	ZC (Kč)
výrobní hala	1. 4. 2013	10 403	78 814 510	57 319 639
sklad materiálu	1. 4. 2013	5 476	41 486 903	30 172 292
sklad výrobků	1. 4. 2013	6 468	49 002 427	35 638 120
administrativní budova	1. 4. 2013	2 524	19 122 160	13 907 020
celkem	-	24 871	188 426 000	137 037 071

Při určování reálné hodnoty budov byly zohledněny stejné parametry jako u oceňování pozemků, a to jejich druh, výměra, lokalita a datum pořízení. Reálná hodnota budov určená podle jejich tržních cen k 31. 3. 2022 je uvedena následující tabulce.

Tab. 14: Přecenění budov na reálnou hodnotu

druh budovy	datum pořízení	výměra (m ²)	reálná hodnota (Kč)
výrobní hala	1. 4. 2013	10 403	101 450 056
sklad materiálu	1. 4. 2013	5 476	53 401 952
sklad výrobků	1. 4. 2013	6 468	63 075 936
administrativní budova	1. 4. 2013	2 524	24 614 048
celkem	-	24 871	242 541 992

Vzhledem k tomu, že se jedná o komplex budov a v případě prodeje by se pravděpodobně všechny budovy prodávaly jako celek, byla u jednotlivých položek k přecenění použita jednotná tržní cena. Reálná hodnota komerčních prostorů, které zahrnují výrobní haly, sklady a administrativní budovy je tedy 9 753 Kč/m². Přeceněním došlo ke zvýšení hodnoty majetku společnosti o 54 mil. Kč.

Odpisy budov

Účetní jednotka odpisuje dlouhodobý majetek metodou lineárních časových odpisů na základě předpokládané doby životnosti. Vzorec pro výpočet účetních odpisů je následující:

$$\text{Roční odpis} = \text{pořizovací cena} / \text{doba životnosti}$$

Vzorec pro výpočet rovnoměrných daňových odpisů dle zákona o daních z příjmů:

$$\text{Roční odpis} = (\text{pořizovací cena} / 100) * \text{odpisová sazba}$$

Všechny budovy v majetku společnosti jsou pro účely daňových odpisů zařazeny do 5. odpisové skupiny s dobou odpisování 30 let a se sazbou pro rovnoměrné daňové odpisy v prvním roce 1,4 a v dalších letech 3,4. Předpokládaná doba životnosti pro výpočet účetních odpisů je 33 let.

Výrobní hala

datum pořízení: 1. 4. 2013

pořizovací cena: 78 814 510 Kč

reálná hodnota k 31. 3. 2022: 101 450 056 Kč

Tab. 15: Odpisy výrobní haly před a po přecenění na reálnou hodnotu

rok	pořizovací cena				reálná hodnota	
	daňové odpisy		účetní odpisy		účetní odpisy	
	odpis	ZC	odpis	ZC	odpis	ZC
2014	1 103 404	77 711 106	2 388 319	76 426 191	2 388 319	76 426 191
2015	2 679 694	75 031 412	2 388 319	74 037 872	2 388 319	74 037 872
...	...	...	...	...	...	...
2022	2 679 694	56 273 554	2 388 319	57 319 639	2 388 319	57 319 639
2023	2 679 694	53 593 860	2 388 319	54 931 320	4 227 086	97 222 970
...	...	...	...	...	...	...
2042	2 679 694	2 679 674	2 388 319	9 553 259	4 227 086	16 908 336
2043	2 679 674	0	2 388 319	7 164 940	4 227 086	12 681 250
...	...	...	...	...	...	...
2045	0	0	2 388 319	2 388 302	4 227 086	4 227 078
2046	0	0	2 388 302	0	4 227 078	0

Odpisy výrobní haly se po jejím přecenění na reálnou hodnotu zvýšily o 1 838 767 Kč na 4 227 078 Kč. Účtování o přecenění výrobní haly na reálnou hodnotu je zachyceno v následující tabulce.

Tab. 16: Účtování o přecenění výrobní haly na reálnou hodnotu

datum	účetní případ	částka	MD	D
1. 4. 2013	pořízení výrobní haly	78 814 510	výrobní hala	závazky
31. 3. 2014	odpis výrobní haly	2 388 319	odpis	oprávky
...	...	...	...	...
31. 3. 2022	odpis	2 388 319	odpis	oprávky
	zrušení oprávek	21 494 871	oprávky	výrobní hala
	zvýšení hodnoty	44 130 417	výrobní hala	fond z přecenění
31. 3. 2023	odpis po přecenění	4 227 086	odpis	oprávky

Sklad materiálu

datum pořízení: 1. 4. 2013

pořizovací cena: 41 486 903 Kč

reálná hodnota k 31. 3. 2022: 53 401 952 Kč

Tab. 17: Odpisy skladu materiálu před a po přecenění na reálnou hodnotu

rok	pořizovací cena				reálná hodnota	
	daňové odpisy		účetní odpisy		účetní odpisy	
	odpis	ZC	odpis	ZC	odpis	ZC
2014	580 817	40 906 086	1 257 179	40 229 724	1 257 179	40 229 724
2015	1 410 555	39 495 631	1 257 179	38 972 545	1 257 179	38 972 545
...	...	...	...	...	...	...
2022	1 410 555	29 621 646	1 257 179	30 172 292	1 257 179	30 172 292
2023	1 410 555	28 211 091	1 257 179	28 915 113	2 225 082	51 176 870
...	...	...	...	...	...	...
2042	1 410 555	1 410 564	1 257 179	5 028 712	2 225 082	8 900 312
2043	1 410 564	0	1 257 179	3 771 533	2 225 082	6 675 230
...	...	...	...	...	...	...
2045	0	0	1 257 179	1 257 175	2 225 082	2 225 066
2046	0	0	1 257 175	0	2 225 066	0

Odpisy skladu materiálu se po jeho přecenění na reálnou hodnotu zvýšily o 967 903 Kč na 2 225 082 Kč. Účtování o přecenění skladu materiálu na reálnou hodnotu je zobrazeno v následující tabulce.

Tab. 18: Účtování o přecenění skladu materiálu na reálnou hodnotu

datum	účetní případ	částka	MD	D
1. 4. 2013	pořízení skladu materiálu	41 486 903	sklad materiálu	závazky
31. 3. 2014	odpis skladu materiálu	1 257 179	odpis	oprávky
...	...	...	...	...
31. 3. 2022	odpis	1 257 179	odpis	oprávky
	zrušení oprávek	11 314 611	oprávky	sklad materiálu
	zvýšení hodnoty	23 229 660	sklad materiálu	fond z přecenění
31. 3. 2023	odpis po přecenění	2 225 082	odpis	oprávky

Sklad výrobků

datum pořízení: 1. 4. 2013

pořizovací cena: 49 002 427 Kč

reálná hodnota k 31. 3. 2022: 63 075 936 Kč

Tab. 19: Odpisy skladu výrobků před a po přecenění na reálnou hodnotu

rok	pořizovací cena				reálná hodnota	
	daňové odpisy		účetní odpisy		účetní odpisy	
	odpis	ZC	odpis	ZC	odpis	ZC
2014	686 034	48 316 393	1 484 923	47 517 504	1 484 923	47 517 504
2015	1 666 083	46 650 310	1 484 923	46 032 581	1 484 923	46 032 581
...	...	...	...	...	...	...
2022	1 666 083	34 987 729	1 484 923	35 638 120	1 484 923	35 638 120
2023	1 666 083	33 321 646	1 484 923	34 153 197	2 628 164	60 447 772
...	...	...	...	...	...	...
2042	1 666 083	1 666 069	1 484 923	5 939 660	2 628 164	10 512 656
2043	1 666 069	0	1 484 923	4 454 737	2 628 164	7 884 492
...	...	...	...	...	...	...
2045	0	0	1 484 923	1 484 891	2 628 164	2 628 164
2046	0	0	1 484 891	0	2 628 164	0

Odpisy skladu výrobků se po jeho přecenění na reálnou hodnotu zvýšily o 1 143 241 Kč na 2 628 164 Kč. Účtování o přecenění skladu výrobků na reálnou hodnotu je zobrazeno v následující tabulce.

Tab. 20: Účtování o přecenění skladu výrobků na reálnou hodnotu

datum	účetní případ	částka	MD	D
1. 4. 2013	pořízení skladu výrobků	49 002 427	sklad výrobků	závazky
31. 3. 2014	odpis skladu výrobků	1 484 923	odpis	oprávky
...	...	...	...	...
31. 3. 2022	odpis	1 484 923	odpis	oprávky
	zrušení oprávek	13 364 307	oprávky	sklad výrobků
	zvýšení hodnoty	27 437 816	sklad výrobků	fond z přecenění
31. 3. 2023	odpis po přecenění	2 628 164	odpis	oprávky

Administrativní budova

datum pořízení: 1. 4. 2013

pořizovací cena: 19 122 160 Kč

reálná hodnota k 31. 3. 2022: 24 614 048 Kč

Tab. 21: Odpisy administrativní budovy před a po přecenění na reálnou hodnotu

rok	pořizovací cena				reálná hodnota	
	daňové odpisy		účetní odpisy		účetní odpisy	
	odpis	ZC	odpis	ZC	odpis	ZC
2014	267 711	18 854 449	579 460	18 542 700	579 460	18 542 700
2015	650 154	18 204 295	579 460	17 963 240	579 460	17 963 240
...	...	...	...	...	...	...
2022	650 154	13 653 217	579 460	13 907 020	579 460	13 907 020
2023	650 154	13 003 063	579 460	13 327 560	1 025 586	23 588 462
...	...	...	...	...	...	...
2042	650 154	650 137	579 460	2 317 820	1 025 586	4 102 328
2043	650 137	0	579 460	1 738 360	1 025 586	3 076 742
...	...	...	...	...	...	...
2045	0	0	579 460	579 440	1 025 586	1 025 570
2046	0	0	579 440	0	1 025 570	0

Odpisy administrativní budovy se po jejím přecenění na reálnou hodnotu zvýšily o 446 126 Kč na 1 025 586 Kč. Účtování o přecenění administrativní budovy na reálnou hodnotu je zobrazeno v následující tabulce.

Tab. 22: Účtování o přecenění administrativní budovy na reálnou hodnotu

datum	účetní případ	částka	MD	D
1. 4. 2013	pořízení administrativní budovy	19 122 160	administrativní budova	závazky
31. 3. 2014	odpis administrativní budovy	579 460	odpis	oprávky
...	...	...	...	...
31. 3. 2022	odpis	579 460	odpis	oprávky
	zrušení opravek	5 215 140	oprávky	administrativní budova
	zvýšení hodnoty	10 707 028	administrativní budova	fond z přecenění
31. 3. 2023	odpis po přecenění	1 025 586	odpis	oprávky

2.4.3 Samostatné movité věci

Vzhledem k tomu, že společnost provozuje výrobní činnost, disponuje velkým množstvím samostatných movitých věcí. Samostatné movité věci představují především stroje a zařízení a dále motorová vozidla, především nákladní a osobní automobily. K přecenění byly vybrány položky samostatných movitých věcí zobrazené v následující tabulce.

Tab. 23: Položky samostatných movitých věcí přeceňované na reálnou hodnotu

druh SMV	datum pořízení	PC (Kč)	ZC (Kč)
nákladní automobil MAN TGX 24.480	1. 4. 2015	3 995 000	499 375
nákladní automobil Scania R 490	1. 4. 2015	3 495 000	436 875
nákladní automobil MAN TGX 18.500	1. 4. 2018	1 890 000	945 000
nákladní automobil Scania R 450	1. 4. 2018	3 190 000	1 595 000
celkem	-	12 570 000	3 476 250

Při určování reálné hodnoty nákladních automobilů byl zohledněn jejich druh, datum pořízení a počet najetých kilometrů. Reálná hodnota nákladních automobilů ve výši jejich tržních cen k 31. 3. 2022 je uvedena v následující tabulce.

Tab. 24: Přecenění SMV na reálnou hodnotu k 31. 3. 2022

druh SMV	datum pořízení	počet najetých km	reálná hodnota (Kč)
nákladní automobil MAN TGX 24.480	1. 4. 2015	715 385	655 000
nákladní automobil Scania R 490	1. 4. 2015	872 421	620 000
nákladní automobil MAN TGX 18.500	1. 4. 2018	535 618	940 000
nákladní automobil Scania R 450	1. 4. 2018	665 363	1 700 000
celkem	-	-	3 915 000

Odpisy nákladních automobilů

Účetní jednotka dlouhodobý majetek odpisuje metodou lineárních časových odpisů na základě předpokládané doby životnosti. Vzorec pro výpočet účetních odpisů je následující:

$$\text{Roční odpis} = \text{pořizovací cena} / \text{doba životnosti}$$

Vzorec pro výpočet rovnoměrných daňových odpisů dle zákona o daních z příjmů:

$$\text{Roční odpis} = (\text{pořizovací cena} / 100) * \text{odpisová sazba}$$

Nákladní automobily jsou ve společnosti pro účely daňových odpisů zahrnuty do 2. odpisové skupiny s dobou odpisování 5 let a se sazbou pro rovnoměrné daňové odpisy v prvním roce 11 a v dalších letech 22,25. Životnost nákladních automobilů potřebná pro výpočet účetních odpisů je stanovena na 8 let.

Nákladní automobil MAN TGX 24.480

datum pořízení: 1. 4. 2015

pořizovací cena: 3 995 000 Kč

reálná hodnota k 31. 3. 2022: 655 000 Kč

Tab. 25: Odpisy nákladního automobilu MAN TGX 24.480 před a po přecenění na reálnou hodnotu

rok	pořizovací cena				reálná hodnota	
	daňové odpisy		účetní odpisy		účetní odpisy	
	odpis	ZC	odpis	ZC	odpis	ZC
2016	439 450	3 555 550	499 375	3 495 625	499 375	3 495 625
2017	888 888	2 666 662	499 375	2 996 250	499 375	2 996 250
...	...	...	...	...	...	...
2020	888 886	0	499 375	1 498 125	499 375	1 498 125
2021	0	0	499 375	998 750	499 375	998 750
2022	0	0	499 375	499 375	499 375	499 375
2023	0	0	499 375	0	655 000	0

Účtování o přecenění nákladního automobilu je zobrazeno v následující tabulce.

Tab. 26: Účtování o přecenění nákladního automobilu MAN TGX 24.480 na reálnou hodnotu

datum	účetní případ	částka	MD	D
1. 4. 2015	pořízení nákladního automobilu	3 995 000	nákladní automobil	závazky
31. 3. 2016	odpis nákladního automobilu	499 375	odpis	oprávky
...	...	...	...	...
31. 3. 2022	odpis	499 375	odpis	oprávky
	zrušení oprávek	3 495 625	oprávky	nákladní automobil
	zvýšení hodnoty	155 625	nákladní automobil	fond z přecenění
31. 3. 2023	odpis po přecenění	655 000	odpis	oprávky

Nákladní automobil Scania R 490

datum pořízení: 1. 4. 2015

pořizovací cena: 3 495 000 Kč

reálná hodnota k 31. 3. 2022: 620 000 Kč

Tab. 27: Odpisy nákladního automobilu Scania R 490 před a po přecenění na reálnou hodnotu

rok	pořizovací cena				reálná hodnota	
	daňové odpisy		účetní odpisy		účetní odpisy	
	odpis	ZC	odpis	ZC	odpis	ZC
2016	384 450	3 110 550	436 875	3 058 125	436 875	3 058 125
2017	777 638	2 332 912	436 875	2 621 250	436 875	2 621 250
...	...	...	...	...	...	...
2020	777 637	0	436 875	1 310 625	436 875	1 310 625
2021	0	0	436 875	873 750	436 875	873 750
2022	0	0	436 875	436 875	436 875	436 875
2023	0	0	436 875	0	620 000	0

Účtování o přecenění nákladního automobilu na reálnou hodnotu.

Tab. 28: Účtování o přecenění nákladního automobilu Scania R 490 na reálnou hodnotu

datum	účetní případ	částka	MD	D
1. 4. 2015	pořízení nákladního automobilu	3 495 000	nákladní automobil	závazky
31. 3. 2016	odpis nákladního automobilu	436 875	odpis	oprávky
...	...	...	...	...
31. 3. 2022	odpis	436 875	odpis	oprávky
	zrušení opravek	3 058 125	oprávky	nákladní automobil
	zvýšení hodnoty	183 125	nákladní automobil	fond z přecenění
31. 3. 2023	odpis po přecenění	620 000	odpis	oprávky

Nákladní automobil MAN TGX 18.500

datum pořízení: 1. 4. 2018

pořizovací cena: 1 890 000 Kč

reálná hodnota k 31. 3. 2022: 940 000 Kč

Tab. 29: Odpisy nákladního automobilu MAN TGX 18.500 před a po přecenění na reálnou hodnotu

rok	pořizovací cena				reálná hodnota	
	daňové odpisy		účetní odpisy		účetní odpisy	
	odpis	ZC	odpis	ZC	odpis	ZC
2019	207 900	1 682 100	236 250	1 653 750	236 250	1 653 750
2020	420 525	1 261 575	236 250	1 417 500	236 250	1 417 500
...	...	...	...	...	...	...
2022	420 525	420 525	236 250	945 000	236 250	945 000
2023	420 525	0	236 250	708 750	235 000	705 000
...	...	...	...	...	...	...
2026	0	0	236 250	0	235 000	0

U nákladního automobilu MAX TGX 18.500 jako u jediné přeceňované položky došlo ke snížení hodnoty, proto bude účtování provedeno odlišně od ostatních případů. Účtování o přecenění nákladního automobilu na reálnou hodnotu je zobrazeno v následující tabulce.

Tab. 30: Účtování o přecenění nákladního automobilu MAN TGX 18.500 na reálnou hodnotu

datum	účetní případ	částka	MD	D
1. 4. 2018	pořízení nákladního automobilu	1 890 000	nákladní automobil	závazky
31. 3. 2019	odpis nákladního automobilu	236 250	odpis	oprávky
...	...	...	...	...
31. 3. 2022	odpis	236 250	odpis	oprávky
	zrušení opravek	945 000	oprávky	nákladní automobil
	snížení hodnoty	5 000	ostatní provozní náklady	nákladní automobil
31. 3. 2023	odpis po přecenění	235 000	odpis	oprávky

Nákladní automobil Scania R 450

datum pořízení: 1. 4. 2018

pořizovací cena: 3 190 000 Kč

reálná hodnota k 31. 3. 2022: 1 700 000 Kč

Tab. 31: Odpisy nákladního automobilu Scania R 450 před a po přecenění na reálnou hodnotu

rok	pořizovací cena				reálná hodnota	
	daňové odpisy		účetní odpisy		účetní odpisy	
	odpis	ZC	odpis	ZC	odpis	ZC
2019	333 000	2 670 000	398 750	2 791 250	398 750	2 791 250
2020	667 500	2 392 500	398 750	2 392 500	398 750	2 392 500
...	...	...	...	...	...	...
2022	667 500	667 500	398 750	1 595 000	398 750	1 595 000
2023	667 500	0	398 750	1 196 250	425 000	1 275 000
...	...	...	...	...	...	...
2026	0	0	398 750	0	425 000	0

Účtování o přecenění nákladního automobilu na reálnou hodnotu je zobrazeno v následující tabulce.

Tab. 32: Účtování o přecenění nákladního automobilu Scania R 450 na reálnou hodnotu

Datum	účetní případ	částka	MD	D
1. 4. 2018	pořízení nákladního automobilu	3 190 000	nákladní automobil	závazky
31. 3. 2019	odpis nákladního automobilu	398 750	odpis	oprávky
...	...	...	...	...
31. 3. 2022	odpis	398 750	odpis	oprávky
	zrušení oprávek	1 595 000	oprávky	nákladní automobil
	zvýšení hodnoty	105 000	nákladní automobil	fond z přecenění
31. 3. 2023	odpis po přecenění	425 000	odpis	oprávky

2.5 Rozvaha společnosti po přecenění aktiv na reálnou hodnotu

V následující tabulce je zobrazena rozvaha společnosti k 31. 3. 2022 po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu. Přeceněním vybraných položek došlo ke zvýšení bilanční sumy společnosti o 171 380 860 Kč, které je zaznamenáno ve vlastním kapitálu v položce fond z přecenění.

Tab. 33: Rozvaha k 31. 3. 2022 po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu v Kč

	zůstatková cena	rozdíl	reálná hodnota
Aktiva celkem	1 594 048 000	171 380 860	1 765 428 860
DNM	4 842 000	0	4 842 000
DHM	587 918 000	171 380 860	759 298 860
Pozemky	11 988 000	65 437 118	77 425 118
Budovy	137 037 000	105 504 992	242 541 992
Samostatné movité věci	285 270 000	483 750	285 415 750
Přeceněné položky	3 476 250	483 750	3 915 000
Nepřeceněné položky	281 500 750	0	281 500 750
Zálohy a nedokončený DHM	153 916 000	0	153 916 000
DFM	1 000	0	1 000
Oběžná aktiva	1 000 990 000	0	1 000 990 000
Časové rozlišení	297 000	0	297 000
Pasiva celkem			1 765 428 860
Vlastní kapitál			841 836 860
Základní kapitál			15 000 000
Fond z přecenění			171 380 860
Fondy ze zisku			1 500 000
VH minulých let			633 420 000
VH běžného účetního období			20 536 000
Cizí zdroje			834 203 000
Rezervy			50 930 000
Dlouhodobé závazky			2 869 000
Krátkodobé závazky			780 404 000
Časové rozlišení pasiv			89 389 000

Hlavními faktory, které dávají za vznik rozdílu z přecenění aktiv, jsou doba životnosti, časový interval mezi okamžikem pořízení a okamžikem přecenění a vývoj tržní ceny aktiva. Pokud má aktivum kratší dobu životnosti a nedošlo u něj k výraznému nárůstu tržní ceny, nárůst reálné hodnoty tohoto aktiva oproti pořizovací ceně bude nevýznamný. Pokud se však jedná o aktivum s dlouhou dobou životnosti, jako je tomu u budov či u pozemků (u kterých je doba životnosti dokonce neomezená), tyto nemovitosti jsou umístěny v lukrativní lokalitě a od jejich pořízení uplynul delší časový úsek, lze předpokládat, že bude dosaženo výrazného zhodnocení, které bude mít podstatný vliv na bilanční sumu účetní jednotky.

3 Posouzení přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu

Tato kapitola se věnuje posouzení přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu a jeho dopadů na relevantnost informací zveřejňovaných v účetní závěrce společnosti a na vybrané ukazatele finanční výkonnosti společnosti.

3.1 Dopad přecenění na náklady společnosti

Vliv přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu se projeví v nákladech společnosti až v následujícím účetním období, protože položky byly přeceněny k 31. 3. 2022 a z nové hodnoty se tak majetek začne odpisovat až v následujícím účetním období. V účetním období 2021/2022 se změní pouze hodnota majetku a hodnota vlastního kapitálu, a to o výši hodnoty fondu z přecenění.

Tab. 34: Vliv přecenění aktiv na náklady společnosti

položka	odpis před přeceněním	odpis po přecenění	rozdíl
výrobní hala	2 388 319	4 227 086	1 838 767
sklad materiálu	1 257 179	2 225 082	967 903
sklad výrobků	1 484 923	2 628 164	1 143 241
administrativní budova	579 460	1 025 586	446 126
nákladní automobil MAN TGX 24.480	499 375	655 000	155 625
nákladní automobil Scania R 490	436 875	620 000	183 125
nákladní automobil MAN TGX 18.500	236 250	235 000	-1 250
nákladní automobil Scania R 450	398 750	425 000	26 250
celkem	7 281 131	12 040 918	4 759 787

V roce 2023 dojde kvůli přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu k navýšení nákladů z důvodu zvýšení ročních odpisů o 4 759 787 Kč. Změna hodnoty pozemků na náklady společnosti nebude mít vliv, protože tento druh dlouhodobého majetku se neodpisuje. U samostatných movitých věcí dojde k poměrně nízké změně hodnoty odpisů, naopak u budov se výše ročních odpisů změní výrazně.

3.2 Dopad přecenění na vybrané ukazatele finanční výkonnosti

V této podkapitole jsou srovnány hodnoty vybraných ukazatelů finanční výkonnosti před a po přecenění vybraných položek dlouhodobého hmotného majetku na reálnou hodnotu. Jak již bylo řečeno, přecenění aktiv na reálnou hodnotu se v účetním období 2021/2022 projeví v majetku společnosti a ve vlastním kapitálu, proto budou analyzovány pouze ukazatele, které tyto položky sledují.

3.2.1 Horizontální analýza

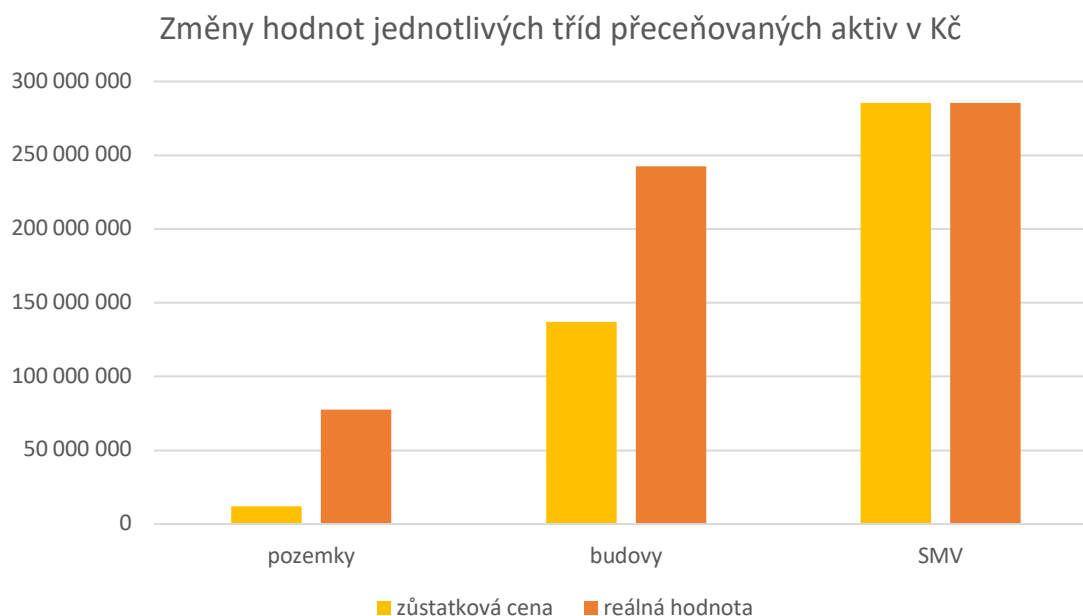
V následující tabulce je zobrazena změna položek rozvahy, které byly přeceněním vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu ovlivněny. Změny se projeví v dlouhodobém hmotném majetku a vlastním kapitálu společnosti. Vlastní kapitál je uveden pouze jako souhrnná položka, protože fond z přecenění byl jeho jedinou položkou, u které došlo ke změně.

Tab. 35: Změna hodnoty položek rozvahy po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu

Položka	zůstatková hodnota	reálná hodnota	změna	v %
Dlouhodobý hmotný majetek	587 918 000	759 298 860	171 380 860	29,15
Pozemky	11 988 000	77 425 118	65 437 118	545,86
Budovy	137 037 000	242 541 992	105 504 992	76,99
Samostatné movité věci	284 977 000	285 415 750	438 750	0,15
Vlastní kapitál	670 456 000	841 836 860	171 380 860	25,56

Největší vliv na rozvahu společnosti mělo přecenění třídy budov, rozdíl z přecenění zde činí 105 mil. Kč. K největšímu zhodnocení došlo u třídy pozemků, jejichž hodnota se zvýšila více než pětinašobně. Rozdíl z přecenění pozemků je nižší než u budov, přesto ale výrazně ovlivňuje bilanční sumu účetní jednotky. Nejnižší rozdíl z přecenění je zaznamenán u samostatných movitých věcí. Jelikož byl model přecenění na reálnou hodnotu aplikován pouze na položky nákladních automobilů, tento rozdíl má na bilanční sumu zanedbatelný vliv. Vlastní kapitál se navýšil o sumu rozdílů z přecenění, které jsou zaznamenány v položce fond z přecenění ve výši 171 mil. Kč. V následujícím grafu jsou zobrazeny změny hodnot jednotlivých tříd přeceňovaných aktiv.

Graf 1: Změny hodnot jednotlivých tříd přeceňovaných aktiv v Kč

3.2.2 Vertikální analýza

Po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu se změnila také struktura dlouhodobého hmotného majetku a vlastního kapitálu. Vliv přecenění na strukturu dlouhodobého hmotného majetku je zobrazen v následující tabulce.

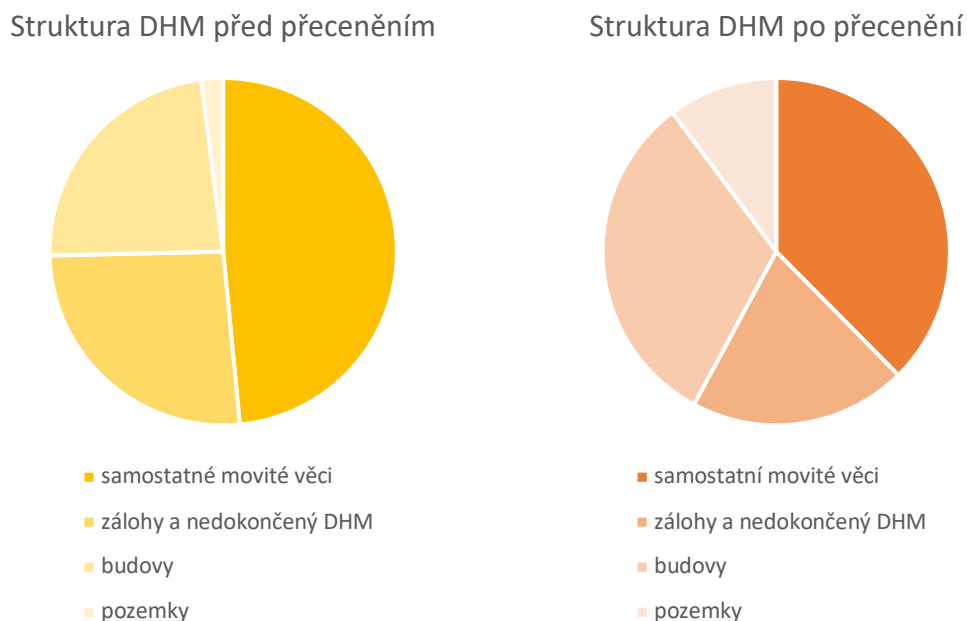
Tab. 36: Změna struktury DHM po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu

Položka	zůstatková hodnota	v %	reálná hodnota	v %
DHM	587 918 000	100,00	759 298 860	100,00
Pozemky	11 988 000	2,04	77 425 118	10,20
Budovy	137 037 000	23,31	242 541 992	31,94
Samostatné movité věci	284 977 000	48,47	285 415 750	37,59
Zálohy a nedokončený DHM	153 916 000	26,18	153 916 000	20,27

Před přeceněním vybraných položek aktiv tvořila největší podíl na dlouhodobém hmotném majetku položka samostatné movité věci, a to ve výši 48,5 %. Po přecenění se významně zvýšil podíl pozemků a budov na celkovém dlouhodobém hmotném majetku. Podíl položky samostatné movité věci se sice výrazně snížil, avšak stále představuje

největší část celkové hodnoty dlouhodobého hmotného majetku. Uvedené změny jsou zobrazeny také v následujícím grafu.

Graf 2: Struktura DHM před a po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu

V následující tabulce je zobrazen vliv přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu na strukturu vlastního kapitálu.

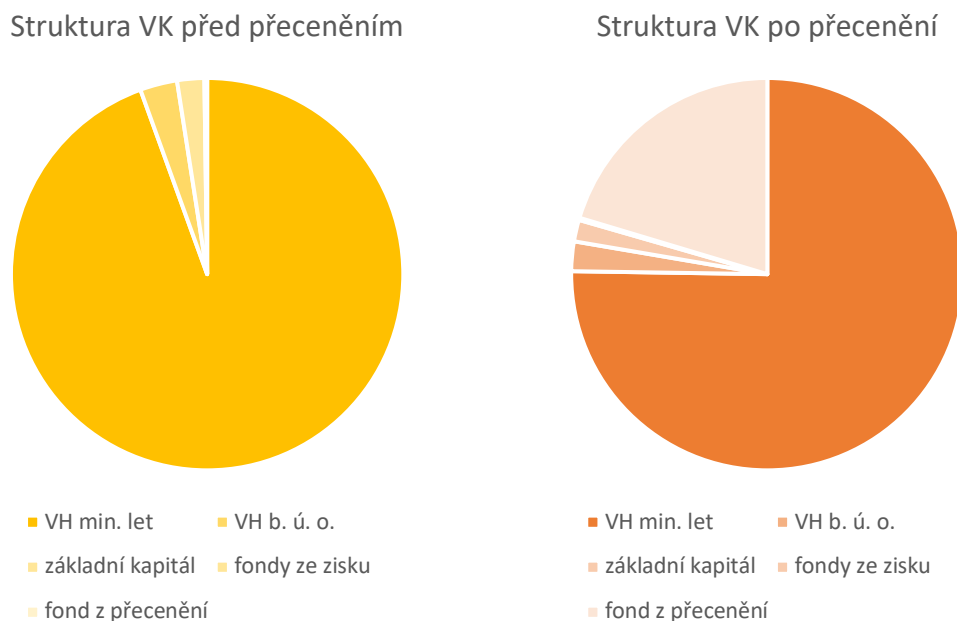
Tab. 37: Změna struktury vlastního kapitálu po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu

Položka	zůstatková hodnota	%	reálná hodnota	%
Vlastní kapitál	670 456 000	100,00	841 836 860	100,00
Základní kapitál	15 000 000	2,24	15 000 000	1,78
Fond z přecenění	0	0,00	171 380 860	20,36
Fondy ze zisku	1 500 000	0,22	1 500 000	0,18
VH minulých let	633 420 000	94,48	633 420 000	75,24
VH běžného účetního období	20 536 000	3,06	20 536 000	2,44

Fond z přecenění, nově vzniklý po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu, tvoří na celkovém vlastním kapitálu 20% podíl. Největší podíl na celkovém vlastním kapitálu zaujímá i nadále výsledek hospodaření minulých let, avšak po přecenění došlo k významnému snížení jeho podílu, a to téměř o 20 p. b. U podílů

ostatních položek na vlastním kapitálu došlo k zanedbatelné změně. Zmíněné změny jsou zobrazeny v následujícím grafu.

Graf 3: Struktura vlastního kapitálu před a po přecenění

3.2.3 Analýza poměrových ukazatelů

V této podkapitole jsou vypočítány hodnoty vybraných poměrových ukazatelů před a po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu. Jelikož přecenění má vliv na hodnotu dlouhodobého majetku a vlastního kapitálu společnosti, změny se projeví v ukazatelích aktivity, zadluženosti a rentability. Hodnota závazků a oběžného majetku zůstane beze změny, nemá smysl se tedy zabývat ukazateli likvidity, jelikož přecenění nemá na jejich výši žádný vliv.

Společnost je dle klasifikace CZ-NACE zařazena do skupiny 27 – Výroba elektrických zařízení, přesněji do podskupiny 273 – Výroba optických a elektrických kabelů, vodičů a elektroinstalačních zařízení, proto budou společně s doporučenými hodnotami ukazatelů ke srovnání výsledků použity i průměrné hodnoty ukazatelů v tomto oboru dostupné z internetových stránek Ministerstva průmyslu a obchodu.⁸²

⁸² Ministerstvo průmyslu a obchodu. Analytické materiály. [cit. 21. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/>

Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy. Když je aktiv více, než je potřeba, vznikají zbytečné náklady, které snižují zisk. Když je aktiv málo, přichází podnik kvůli nízké výrobní kapacitě o podnikatelské příležitosti a o potenciální výnosy.

Obrat celkových aktiv udává, kolikrát se aktiva během daného roku obrátí. Doporučená hodnota je 1,6-3. Doba obratu celkových aktiv udává počet dnů, za které se celková aktiva obrátí. Obrat stálých aktiv udává, kolikrát se stálá aktiva během daného roku obrátí. Požadované hodnoty by měly být vyšší než u obratu celkových aktiv. Doba obratu stálých aktiv udává počet dnů, za které se stálá aktiva obrátí. U uvedených ukazatelů aktivity platí, že čím vyšší obrat a čím kratší doba obratu, tím lépe. Avšak když je obrat až příliš vysoký a doba obratu příliš krátká, je potřeba investovat do rozšíření podnikových kapacit.

Tab. 38: Ukazatele aktivity před a po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu

Ukazatel	zůstatková hodnota	reálná hodnota	oborový průměr
Obrat celkových aktiv	2,81	2,54	1,54
Doba obratu celkových aktiv	128,04	141,81	233,06
Obrat stálých aktiv	7,56	5,87	3,53
Doba obratu stálých aktiv	47,61	61,38	101,88

Ukazatele obratu se pohybují v doporučených hodnotách a ve srovnání s oborovými průměry dosahují vyšších hodnot. Od toho se odvíjí skutečnost, že ukazatele doby obratu jsou nižší než oborový průměr. To znamená, že společnost je ve srovnání s průměrem schopna efektivnějšího využití aktiv. Po přecenění jsou hodnoty ukazatelů stále příznivé. Snížením ukazatelů obratu a zvýšením dob obratu se podnik lehce přiblížil oborovým průměrům.

Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti jsou užitečné především pro investory a poskytovatele dlouhodobých úvěrů. Vysoká zadluženost sice zvyšuje riziko finanční nestability, avšak nemá pro podnik pouze negativní důsledky. Její růst může přispět k růstu rentability

vlivem působení finanční páky. Věřitelé preferují nízký ukazatel zadluženosti, protože představuje nižší riziko. Vlastníci zase potřebují větší finanční páku, aby znásobili svoje zisky.

Celková zadluženost vyjadřuje poměr cizích zdrojů k celkovým aktivům. Koeficient samofinancování vyjadřuje poměr vlastního kapitálu k celkovým aktivům, jinými slovy vyjadřuje finanční nezávislost firmy. Požadovaný poměr cizích a vlastních zdrojů je podle „Zlatých pravidel financování“ 50:50. Z ekonomického hlediska však nelze určit žádnou optimální hranici. Nicméně je možné hodnoty ukazatelů posoudit srovnáním s průměrně dosahovanými hodnotami v oboru činnosti podniku.

Dlouhodobá zadluženost vyjadřuje poměr dlouhodobých cizích zdrojů k celkovým aktivům. Běžná zadluženost vyjadřuje poměr krátkodobých dluhů k celkovým aktivům. Tyto ukazatele napomáhají nalézt optimální poměr dlouhodobých a krátkodobých cizích zdrojů.

Zadluženost vlastního kapitálu vyjadřuje poměr cizích zdrojů a vlastního kapitálu a naznačuje, zda podnik preferuje vlastní či cizí zdroje financování.

Tab. 39: Ukazatele zadluženosti před a po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu

Ukazatel	zůstatková hodnota	reálná hodnota	oborový průměr
Celková zadluženost	52,33 %	47,25 %	51,43 %
Dlouhodobá zadluženost	3,37 %	3,05 %	12,71 %
Běžná zadluženost	48,96 %	44,20 %	38,73 %
Koeficient samofinancování	42,06 %	47,68 %	47,38 %
Zadluženost VK	124,42 %	99,09 %	108,54 %

Z hlediska zadluženosti si podnik vede dobře a pohybuje se blízko k hodnotám oborového průměru. Po přecenění došlo ke zvýšení hodnoty vlastního kapitálu, což mělo za důsledek pokles zadluženosti podniku. Zadluženost vlastního kapitálu se snížila na 99 %, to znamená, že vlastní a cizí zdroje financování jsou přibližně v poměru 50:50. Součet celkové zadluženost a koeficientu samofinancování se nerovná 100 %, protože podnik vykazuje vysokou částku v položce časové rozlišení pasiv.

Ukazatele rentability

Ukazatele rentability poměrují dosažený zisk s výší zdrojů podniku užitých k jeho dosažení a vyjadřují efektivitu využití těchto zdrojů. Jinými slovy vyjadřují, jak je podnik schopen své vložené prostředky zhodnocovat a vytvářet z nich nové zdroje.

Rentabilita investovaného kapitálu (ROI) vyjadřuje poměr výsledku hospodaření před zdaněním a nákladovými úroky k celkovému investovanému kapitálu. Doporučená hodnota je 12-15 %. Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) vyjadřuje poměr výsledku hospodaření po zdanění k vlastnímu kapitálu. Pro trvalou existenci podniku je důležité, aby ROE bylo vyšší než zaměnitelný výnos stejně rizikové investice nebo míra výnosu bezrizikové alokace kapitálu na finančním trhu, kterou lze v podmínkách ČR vyjádřit jako průměrný roční výnos pětiletých státních dluhopisů (k 31. 3. 2022 činil 1,95 %). Rentabilita celkových aktiv (ROA) vyjadřuje poměr výsledku hospodaření po zdanění k celkovým aktivům. Doporučená hodnota se pohybuje mezi 6-10 %. Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE) vyjadřuje poměr výsledku hospodaření před zdaněním a nákladovými úroky k součtu vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků, tj. dlouhodobým zdrojům financování.

Finanční páka vyjadřuje poměr rentability vlastního kapitálu k rentabilitě celkových aktiv. Finanční páka působí pozitivně v případě, že výnosy generované použitím cizího kapitálu převyšují náklady na cizí kapitál. Jinými slovy, rentabilita aktiv musí být vyšší než sazba nákladových úroků. Dochází pak i ke zvýšení rentability vlastního kapitálu.

Tab. 40: Ukazatele rentability před a po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu

Ukazatel	zůstatková hodnota	reálná hodnota	oborový průměr
Rentabilita investovaného kapitálu	2,03 %	1,83 %	6,66 %
Rentabilita vlastního kapitálu	3,06 %	2,44 %	10,80 %
Rentabilita aktiv	1,29 %	1,16 %	5,12 %
Rentabilita dlouhodobých zdrojů	3,31 %	3,05 %	9,50 %
Finanční páka	1,51	1,33	1,62

Ukazatele rentability dosahují ve srovnání s oborovými průměry velice nízkých hodnot. Finanční páka v podniku působí pozitivně, jelikož rentabilita vlastního kapitálu je vyšší než rentabilita aktiv. Se zapojením dalších cizích zdrojů tak podnik má možnost rentabilitu vlastního kapitálu zvýšit.

Přeceněním vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu se hodnoty ukazatelů rentability ještě snížily, protože se zisk poměruje s vyššími hodnotami zdrojů financování. Finanční páka je i nadále kladná a ROE je vyšší než bezriziková výnosová míra. Do budoucna se musí uvažovat i se zvýšením odpisů důsledkem přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu, což povede ke snížení výsledku hospodaření a dalšímu možnému snížení rentability. Zda se investice s tak nízkou rentabilitou vyplatí, zůstává otázkou pro vlastníky.

3.3 Dopad přecenění na kvalitativní vlastnosti účetních informací

Problémem při výběru metody ocenění aktiv je rozpor mezi kvalitativními vlastnostmi vykazovaných účetních informací. Metoda ocenění aktiv pořizovací cenou je založena na zásadě opatrnosti, avšak tento přístup může být v rozporu se zásadou věrného a poctivého zobrazení skutečnosti. Například po srovnání účetních hodnot a reálných hodnot pozemků je zřejmé, že jejich účetní hodnota je při ocenění pořizovací cenou výrazně podhodnocena. U metody ocenění aktiv reálnou hodnotou je upřednostňována zásada věrného a poctivého zobrazení skutečnosti promítnutím změn tržních cen aktiv do jejich účetní hodnoty. Tento přístup však nekoresponduje se zásadou opatrnosti, protože vzniká riziko nesprávného určení tržní ceny aktiva.

Dalším problémem je, že IFRS 13 přesně neuvádí způsob, jakým by měly být reálné hodnoty aktiv získávány, popřípadě s jak moc detailními informacemi by měla účetní jednotka při určování reálné hodnoty uvažovat. Důvodem je skutečnost, že IFRS jsou založeny spíše na zásadách než na striktních pravidlech.

Z uvedeného vyplývá, že určování reálné hodnoty může být silně ovlivněno jednak subjektivním názorem člověka, který ocenění provádí, jednak kvalitou informací použitých k jejímu určení. V důsledku toho může dojít k nesprávnému stanovení reálné hodnoty, ať už účelovým výběrem informací s cílem zkreslit finanční výsledky společnosti, či neúmyslným pochybením. Tím může dojít k ovlivnění jak výkazu zisků a ztrát, tak bilanční sumy účetní jednotky, a z toho vyplývajícímu výraznému zkreslení výsledku hospodaření, což je v rozporu se zásadou opatrnosti.

Problémy lze spatřovat i ve vysokých nákladech při aplikaci modelu přecenění, zejména z důvodu jeho složitosti a časové náročnosti, s čímž souvisí také vysoké nároky na znalosti účetních a náklady na znalecké posudky, rekvalifikaci účetních pracovníků apod. Oproti tomu zastánci modelu přecenění obhajují reálnou hodnotu jako přístup založený na poctivém a věrném zobrazení skutečností odrážející změny tržní hodnoty aktiv, zatímco pořizovací ceny jsou považovány za zastaralé, což snižuje jejich relevantnost.

4 Návrh metodiky ocenění dlouhodobého hmotného majetku reálnou hodnotou a doporučení k aplikaci modelu přecenění

IFRS umožňují dva různé způsoby ocenění pozemků, budov a zařízení po jejich prvotním zaúčtování do aktiv. Jedná se o nákladový model a model přecenění. U nákladového modelu jsou po prvotním zaúčtování položky pozemků, budov a zařízení vykazovány v pořizovací ceně snížené o oprávky a případnou kumulovanou ztrátu ze snížení hodnoty.

U modelu přecenění jsou po prvotním zaúčtování položky pozemků, budov a zařízení vedeny v přeceněné hodnotě. Přeceněná částka položky se skládá z její reálné hodnoty k datu přecenění snížené o veškeré následné kumulované odpisy a případné kumulované ztráty ze snížení hodnoty. Model přecenění lze použít na položku pozemků, budov a zařízení pouze pokud lze spolehlivě určit její reálnou hodnotu. Pokud je model přecenění aplikován na položku pozemků, budov a zařízení, musí být aplikován na celou třídu, do které položka patří. Třída pozemků, budov a zařízení je seskupením položek s podobnou charakteristikou (např. pozemky, budovy, stroje, motorová vozidla apod.).

Přecenění by mělo být prováděno s dostatečnou pravidelností, aby se zajistilo, že účetní hodnota položky se na konci účetního období významně neliší od její reálné hodnoty. Všechny položky v rámci jedné třídy by měly být přeceněny současně, aby se zabránilo selektivnímu přeceňování a vykazování částek, které jsou směsí ocenění provedených k různým datům.

Pokud se účetní hodnota položky pozemků, budov a zařízení v důsledku přecenění zvýší, musí být toto zvýšení zaúčtováno ve prospěch fondu z přecenění. Tento účetní postup zajišťuje, že nerealizované zisky z přecenění (tzn. zisky, které nebyly převedeny na peníze) nejsou zahrnuty do výsledku hospodaření, a tak nejsou k dispozici pro výplatu ve formě dividend. Pokud se účetní hodnota položky pozemků, budov a zařízení v důsledku přecenění sníží, musí být toto snížení zaúčtováno jako náklad vstupující do výsledku hospodaření účetní jednotky.

V případě, že již v minulosti u položky pozemků, budov a zařízení došlo k přecenění opačným směrem, než ve kterém dochází k přecenění nyní, postupuje se následujícím způsobem. Zvýšení hodnoty v důsledku přecenění musí být zaúčtováno jako výnos

vstupující do výsledku hospodaření účetní jednotky v rozsahu, v jakém ruší dříve do nákladů zaúčtované snížení hodnoty u stejné položky. Snížení hodnoty v důsledku přecenění musí být zaúčtováno na vrub fondu z přecenění již vedeného ke stejné položce.

Změna hodnoty v důsledku přecenění má vliv na odepisovatelnou částku, ze které se (po jejím případném snížení o zbytkovou hodnotu aktiva, pokud účetní jednotka nějakou určí) počítají odpisy po dobu použitelnosti. Doba použitelnosti je doba, po kterou se očekává, že aktivum bude účetní jednotce k dispozici pro použití. V případě, že je aktivum přeceněno, odpisování pokračuje dál po zbytek doby použitelnosti aktiva, a to z nové odepisovatelné částky, která se nyní rovná částce ocenění reálnou hodnotou (snížené o případnou zbytkovou hodnotu aktiva).

Pokud je položka pozemků, budov a zařízení přeceněna směrem dolů, následné odpisy budou nižší než odpisy z původní hodnoty položky. Pokud je položka pozemků, budov a zařízení přeceněna směrem nahoru, následné odpisy budou vyšší než odpisy z původní hodnoty položky. Za těchto okolností může být částka nadměrných odpisů v každém účetním období převedena z fondu z přecenění do nerozděleného zisku. Tento převod se provádí ve výkazu změn vlastního kapitálu a nemá vliv na výsledek hospodaření.

Když je položka pozemků, budov a zařízení vyřazena, zisk z přecenění zaúčtovaný do fondu z přecenění vedeného k této položce může být převeden do nerozděleného zisku. Tento převod zohledňuje skutečnost, že nyní byl realizován dříve nerealizovaný zisk. Převod je zachycen ve výkazu změn vlastního kapitálu a nemá vliv na výsledek hospodaření. Zisk z přecenění nebude reklasifikován do výsledku hospodaření ani v následujícím období. To znamená, že zisk z přecenění není zahrnut do výsledku hospodaření ani při přecenění aktiva, ani při jeho následném vyřazení.

Účetní jednotka je dle IFRS 13 povinna zveřejnit informace, které uživatelům účetní závěrky pomohou posoudit oceňovací techniky a vstupy použité k určení reálné hodnoty aktiv. U ocenění reálnou hodnotou provedeného pomocí vstupů 3. úrovně je účetní jednotka povinna zveřejnit informace o dopadu ocenění na výsledek hospodaření účetní jednotky nebo na ostatní úplný výsledek.

V analytické části práce byl na vybrané položky pozemků, budov a samostatných movitých věcí aplikován model přecenění na reálnou hodnotu. Největší změny se projeví v hodnotách položek pozemků a budov. Hlavním důvodem je dlouhá doba životnosti, během které tržní ceny položek pozemků a budov významně vzrostly. U třídy nákladních automobilů, které byly ze třídy samostatných movitých věcí k přecenění zvoleny (zejména z důvodu jejich, ve srovnání s ostatními položkami třídy, vysoké pořizovací ceně a také z důvodu existence aktivního trhu), se významný rozdíl mezi zůstatkovou cenou a reálnou hodnotou neprojevil. Je tomu tak kvůli krátké životnosti, během které u těchto položek nedochází k významným změnám tržních cen.

Z výše uvedených skutečností lze pro účetní jednotku v oblasti oceňování dlouhodobého hmotného majetku formulovat následující doporučení. Pro účetní jednotku je přínosná aplikace modelu přecenění na třídy pozemků a budov, jelikož se jedná o druhy majetku charakteristické svou dlouhou dobou životnosti (u budov společnost určila 33 let, u pozemků je doba životnosti dokonce neomezená), během které dochází k významným změnám jejich tržních cen, a v České republice se pro obchodování s nemovitostmi nachází aktivní trhy. Ocenění reálnou hodnotou by u těchto druhů majetku přineslo relevantní informace a zajistilo by věrnější zobrazení skutečnosti, oproti dosavadnímu ocenění v zastaralé pořizovací ceně, která již po 10 až 20 letech od okamžiku pořízení majetku neodpovídá jeho skutečné hodnotě.

U samostatných movitých věcí je situace jiná. V analytické části byly za zástupce třídy samostatných movitých věcí vybrány položky nákladních automobilů, jelikož se jedná o nákladnější položky s delší dobou životnosti, na rozdíl od ostatních položek této třídy. Přesto je však doba životnosti (zde 8 let) poměrně krátká na to, aby se v jejím průběhu tržní ceny od cen pořízení snížených o opotřebení významně odlišovaly. U sledovaných položek nákladních automobilů se reálná hodnota od zůstatkové ceny lišila minimálně. Pokud by byl model přecenění aplikován na celou třídu samostatných movitých věcí, tj. na všech cca 2 000 kusů majetku, rozdíl z přecenění by byl vyšší, avšak náklady v podobě zejména velké časové náročnosti na získání informací potřebných k ocenění jednotlivých položek reálnou hodnotou by pravděpodobně převýšily přínosy získané aplikací modelu přecenění.

Na základě těchto skutečností lze konstatovat, že přínos modelu přecenění na reálnou hodnotu je získán při aplikaci modelu na aktiva s delší dobou životnosti, během které se významně mění jejich tržní ceny, jako jsou pozemky a budovy než na aktiva s kratší životností, jako jsou samostatné movité věci zahrnující stroje a zařízení či motorová vozidla. Model přecenění je tedy vhodné aplikovat na třídy pozemků a budov, které jsou oceněním v pořizovacích cenách výrazně podhodnoceny.

Přecenění změní finanční strukturu společnosti, protože má za důsledek snížení hodnot ukazatelů rentability a zadluženosti. Díky snížení zadluženosti získá společnost příležitost čerpat dodatečné cizí zdroje, např. ve formě bankovních úvěrů, a využít tak daňového štítu a levnějšího cizího kapitálu. S dodatečnými zdroji financování dokáže společnost realizovat nové investiční záměry, které v budoucnu mohou přinést zisk, který může zajistit opětovné zvýšení rentability.

Závěr

Diplomová práce se zabývala problematikou oceňování dlouhodobého majetku reálnou hodnotou podle IFRS 13. Cílem diplomové práce bylo vytvoření metodiky ocenění dlouhodobého majetku reálnou hodnotou a zhodnocení jeho dopadů na relevantnost informací zveřejňovaných v účetních závěrkách a na vybrané ukazatele výkonnosti.

Mezinárodní harmonizace účetních standardů přináší výhody zejména v podobě zvýšené transparentnosti a srovnatelnosti ve finančním výkaznictví, snížení nákladů pro nadnárodní společnosti, které působí v různých jurisdikcích, a jsou tak povinny vést účetnictví podle různých pravidel, a zajištění lepšího přístupu společností a investorů na globální kapitálové trhy díky snížení informačních bariér. Tento proces však není jednoduchý. Navzdory nespornému pokroku přetrvávají problémy s dosažením úplné mezinárodní harmonizace, protože v různých zemích existují různé kulturní, právní, ekonomické a politické rámce, které ovlivňují způsob, jakým jsou účetní standardy vyvíjeny a implementovány.

Aplikace metody přecenění na reálnou hodnotu s sebou nese problém souvisejících nákladů a přínosů. Zvláště pro malé společnosti je často příliš nákladné uplatňovat ocenění reálnou hodnotou, zejména s ohledem na časovou náročnost a schopnosti účetních pracovníků, a tak očekávané výsledky nejsou vždy přínosné. Přejít k oceňování na principu reálné hodnoty by měl největší přínos pro velké účetní jednotky, které hospodaří s větším množstvím dlouhodobého majetku, jelikož oceňování na bázi pořizovací ceny omezuje investiční potenciál zejména velkých účetních jednotek.

Nedostatek aktivních a efektivních trhů pro mnoho druhů aktiv vede k využívání třetí úrovně oceňování reálnou hodnotou, prostřednictvím které manažeři provádí odhady a predikce. Hrozí zde, že předpovědi nebo odhady manažerů mohou být provedeny subjektivními metodami, které mohou vést k manipulaci s účetními daty, což vede k tomu, že tato výsledná účetní data jsou méně relevantní a méně spolehlivá pro rozhodování. Oproti tomu oceňování na principu pořizovací ceny disponuje celou řadou předností, mezi které patří zvláště jednoznačná evidence a kontrolovatelnost zejména ze strany orgánů daňové správy.

Seznam použitých zdrojů

- 1 BOHUŠOVÁ, Hana. *Konvergence IFRS a US GAAP v oblasti výpůjčních nákladů* [online]. Sborník Mendelovy Zemědělské a lesnické univerzity v Brně. Brno, 2009, roč. LVII, č. 3, s. 21-32. ISSN 2464-8310. Dostupné z: <https://acta.mendelu.cz/pdfs/acu/2009/03/02.pdf>
- 2 Čtvrtá směrnice Rady 78/660/EHS, ze dne 25. července 1978, o ročních účetních závěrkách některých forem společností [online]. Dostupné z: <https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=31978L0660>
- 3 DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. 6. aktualizované a doplněné vydání*. Brno: BizBooks, 2022. ISBN 978-80-265-1085-7.
- 4 FASB, IASB, 2002. *Memorandum of Understanding “The Norwalk Agreement”* [online]. Dostupné z: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/around-the-world/mous/norwalk-agreement-2002.pdf>
- 5 FICBAUER, Jiří. *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. Brno: CERM, 2016. ISBN 978-80-214-5390-6.
- 6 IASB, 2011. *IFRS 13 Fair Value Measurement* [online]. Dostupné z: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2022/issued/part-a/ifrs-13-fair-value-measurement.pdf>
- 7 IASB, 2018. *Conceptual Framework for Financial Reporting* [online]. Dostupné z: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2022/issued/part-a/conceptual-framework-for-financial-reporting.pdf>
- 8 JÍLEK, Josef. *Hlavní účetní systémy: IFRS a US GAAP*. Praha: GRADA, 2018. ISBN 978-80-247-2774-5.
- 9 Komora auditorů ČR. Podvýbor pro IFRS a finanční instituce. *Metodická pomůcka pro audit společností připravujících účetní závěrku podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS)* [online]. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/5995/metodicka-pomucka-ifrs-2020-web.pdf>

- 10 MELVILLE, Alan. *International Financial Reporting: A Practical Guide. 6th edition*. Harlow: Pearson, 2017. ISBN 9781292200743.
- 11 NOBES, Christopher and Robert PARKER. *Comparative International Accounting. 14th edition*. Harlow: Pearson, 2020. ISBN 9781292296463.
- 12 Osmá směrnice Rady 84/253/EHS, ze dne 10. dubna 1984, o schvalování osob pověřených prováděním povinného auditu účetních dokumentů [online]. Dostupné z: <https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=31984L0253>
- 13 Sedmá směrnice Rady 83/349/EHS, ze dne 13. června 1983, o konsolidovaných účetních závěrkách [online]. Dostupné z: <https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=31983L0349>
- 14 ŠTEKER, Karel a Milada OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy: Základy českého účetnictví a výkaznictví. 3. aktualizované vydání*. Praha: GRADA, 2021. ISBN 978-80-271-3184-6.
- 15 TUMPACH, Miloš. *Mezinárodní účetní standardy*. Mezinárodní účetní standardy [přednáška]. Brno: Fakulta podnikatelská, VUT, 21. 9. 2021.
- 16 Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.
- 17 Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Seznam grafů

Graf 1: Změny hodnot jednotlivých tříd přeceňovaných aktiv v Kč	63
Graf 2: Struktura DHM před a po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu	64
Graf 3: Struktura vlastního kapitálu před a po přecenění	65

Seznam tabulek

Tab. 1: Samostatné projekty IASB a FASB.....	13
Tab. 2: Společné projekty IASB a FASB	13
Tab. 3: Mezinárodní účetní standardy, jejich interpretace a instituce podílející se na jejich tvorbě	22
Tab. 4: Oceňovací báze dle Koncepčního rámce	27
Tab. 5: Případy vyjmuté z působnosti IFRS 13	32
Tab. 6: Hierarchie reálných hodnot.....	35
Tab. 7: Postup ocenění reálnou hodnotou	38
Tab. 8: Kategorie dlouhodobého majetku.....	41
Tab. 9: Rozvaha společnosti k 31. 3. 2022 v Kč.....	43
Tab. 10: Položky pozemků přeceňované na reálnou hodnotu k 31. 3. 2022.....	45
Tab. 11: Přecenění pozemků na reálnou hodnotu k 31. 3. 2022	45
Tab. 12: Účtování o přecenění pozemků na reálnou hodnotu.....	46
Tab. 13: Položky budov přeceňované na reálnou hodnotu k 31. 3. 2022	46
Tab. 14: Přecenění budov na reálnou hodnotu.....	47
Tab. 15: Odpisy výrobní haly před a po přecenění na reálnou hodnotu	48
Tab. 16: Účtování o přecenění výrobní haly na reálnou hodnotu	49
Tab. 17: Odpisy skladu materiálu před a po přecenění na reálnou hodnotu	49
Tab. 18: Účtování o přecenění skladu materiálu na reálnou hodnotu.....	50
Tab. 19: Odpisy skladu výrobků před a po přecenění na reálnou hodnotu.....	51
Tab. 20: Účtování o přecenění skladu výrobků na reálnou hodnotu.....	52
Tab. 21: Odpisy administrativní budovy před a po přecenění na reálnou hodnotu	52
Tab. 22: Účtování o přecenění administrativní budovy na reálnou hodnotu	53
Tab. 23: Položky samostatných movitých věcí přeceňované na reálnou hodnotu.....	53
Tab. 24: Přecenění SMV na reálnou hodnotu k 31. 3. 2022	54

Tab. 25: Odpisy nákladního automobilu MAN TGX 24.480 před a po přecenění na reálnou hodnotu	55
Tab. 26: Účtování o přecenění nákladního automobilu MAN TGX 24.480 na reálnou hodnotu	55
Tab. 27: Odpisy nákladního automobilu Scania R 490 před a po přecenění na reálnou hodnotu	56
Tab. 28: Účtování o přecenění nákladního automobilu Scania R 490 na reálnou hodnotu	56
Tab. 29: Odpisy nákladního automobilu MAN TGX 18.500 před a po přecenění na reálnou hodnotu	57
Tab. 30: Účtování o přecenění nákladního automobilu MAN TGX 18.500 na reálnou hodnotu	57
Tab. 31: Odpisy nákladního automobilu Scania R 450 před a po přecenění na reálnou hodnotu	58
Tab. 32: Účtování o přecenění nákladního automobilu Scania R 450 na reálnou hodnotu	58
Tab. 33: Rozvaha k 31. 3. 2022 po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu v Kč.....	59
Tab. 34: Vliv přecenění aktiv na náklady společnosti	61
Tab. 35: Změna hodnoty položek rozvahy po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu	62
Tab. 36: Změna struktury DHM po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu	63
Tab. 37: Změna struktury vlastního kapitálu po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu	64
Tab. 38: Ukazatele aktivity před a po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu	66
Tab. 39: Ukazatele zadluženosti před a po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu	67

Tab. 40: Ukazatele rentability před a po přecenění vybraných položek aktiv na reálnou hodnotu	68
--	----

Seznam použitých zkratk

ČR	Česká republika
ČÚL	česká účetní legislativa
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
ES/EHS	Evropské společenství / Evropské hospodářské společenství
EU	Evropská unie
FASB	Rada pro standardy finančního účetnictví
IAS/IFRS	mezinárodní standardy účetního výkaznictví
IASB	Rada pro mezinárodní účetní standardy
IASC	Výbor pro mezinárodní účetní standardy
PC	pořizovací cena
US GAAP	americké všeobecně uznávané účetní principy
VH	výsledek hospodaření
VK	vlastní kapitál
ZC	zůstatková cena
ZoÚ	zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví